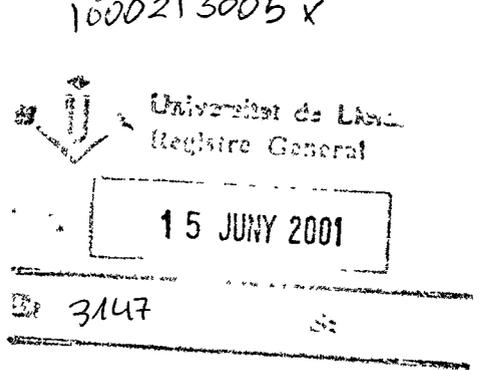

(043) "2001" SU1

UNIVERSITAT DE LLEIDA
Departament de Filologia Catalana

"Llengües en contacte i planificació
lingüística: occità, català i castellà a
l'escola aranesa.
Anàlisi de l'efectivitat de tres models
d'educació bilingüe"

Jordi Suïls Subirà

Directors: Dr. Àngel Huguet Canalís
Dr. Xavier Lamuela Garcia

M'agrade d'anar a crompar a çò deth senhor Estèue. A de tot ena sua botiga: camalhons, langoïsses, legums, pastes entà hèr sopa e fòrça d'auti productes. Tot ac a ben lheuath e tamb netedat.

A hilades e hilades de pòts plei de causes e salèrs de consèrves. Ena sua botiga pòs crompar de tot e ath delà ac a tot a bon prètzh.

Eth senhor Estèue trabalhe fòrça e li ajude era sua hemna, qu'ei era que ven era lèit, es iogorts, eht boder, es hormatges e era pinta.

Un shinhau mès luenh dera botiga deth senhor Estèue i a eth horn deth pan que lo pòrte tanben era germana deth senhor Estèue.

1. Quina d'aguestes causes a eth sehor Estèue ena botiga?

- Sabates.
- Pantalons.
- Camalhons.
- Libres.

2. Com ei era botiga?

- Grana.
- Vielha.
- Lèja.
- Ordenada.

3. Quina família a eth senhor Estèue?

- Viu solet.
- Un frair e ua germana.
- Era hemna e ua germana.
- Ua germana.

4. A on ei eth horn?

- En un aute pòble.
- Luenh dera botiga.
- Non guaire luenh dera botiga.
- Ath costat madeish dera botiga.

PROVES ORALS

Cicle mitjà

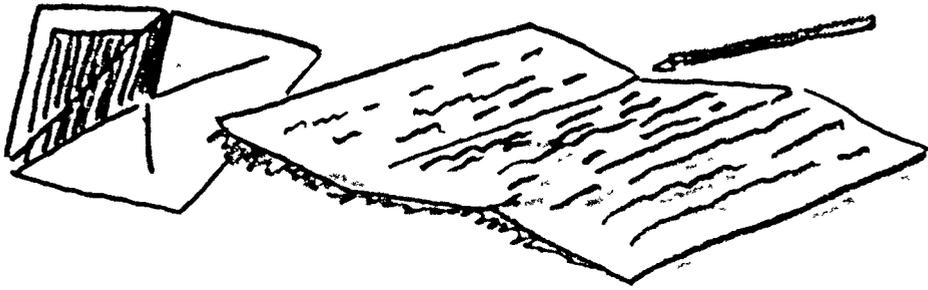
(L. A.)

1

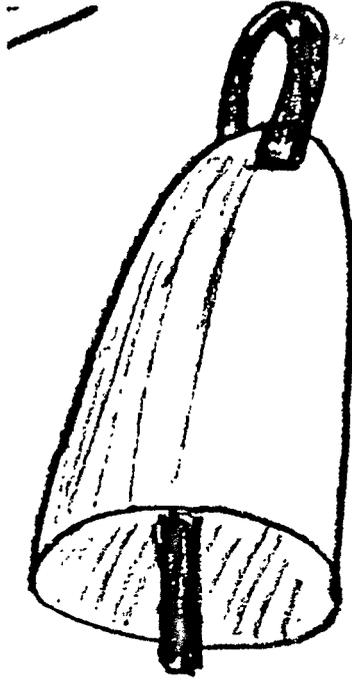
2

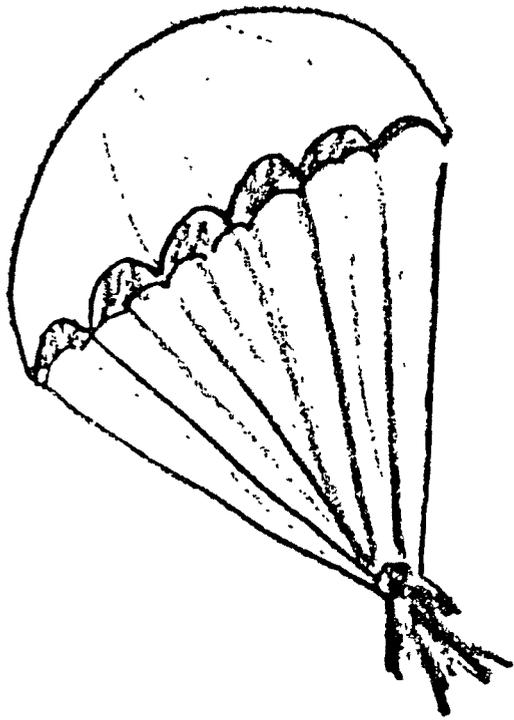
3

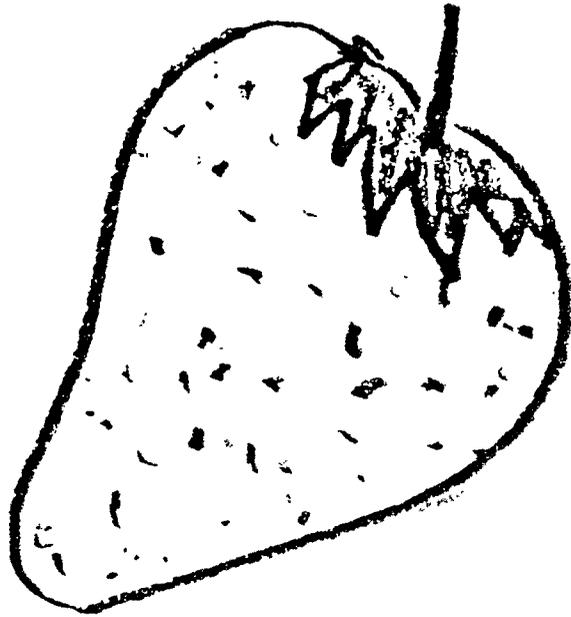
4

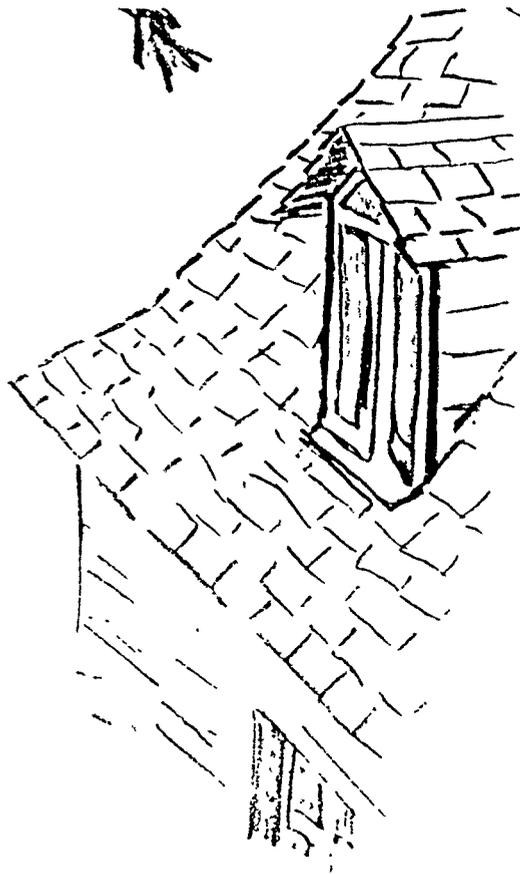
5

6

7

8

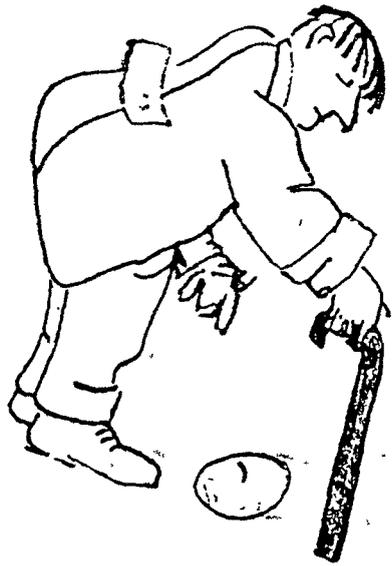
DIBOISHI DAMB QUESTIONS

1

2

3

4

5

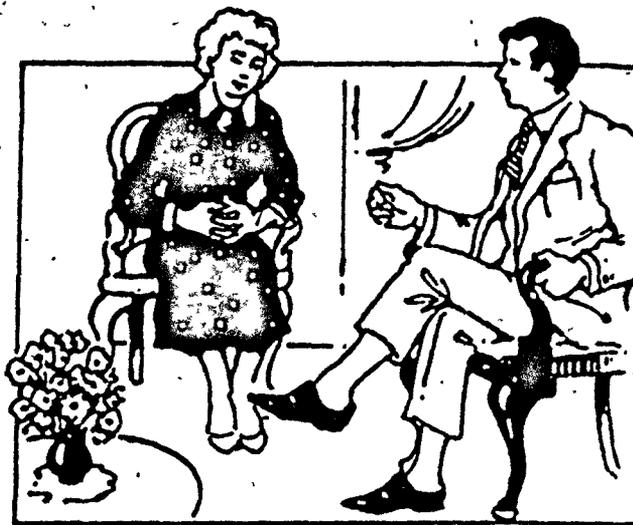
6

7

8

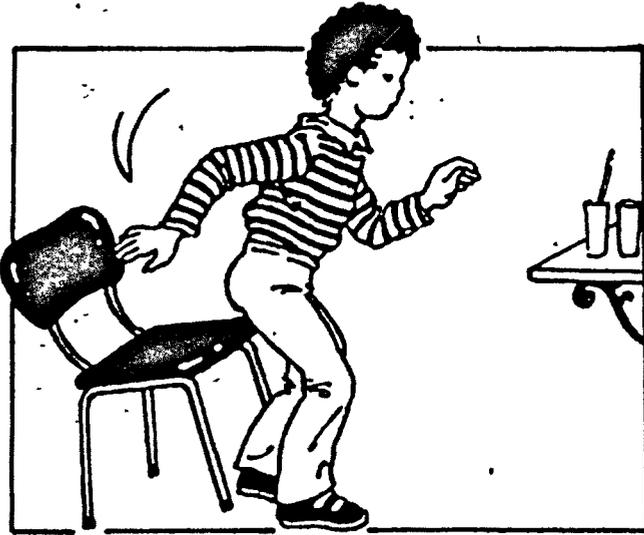
9

10

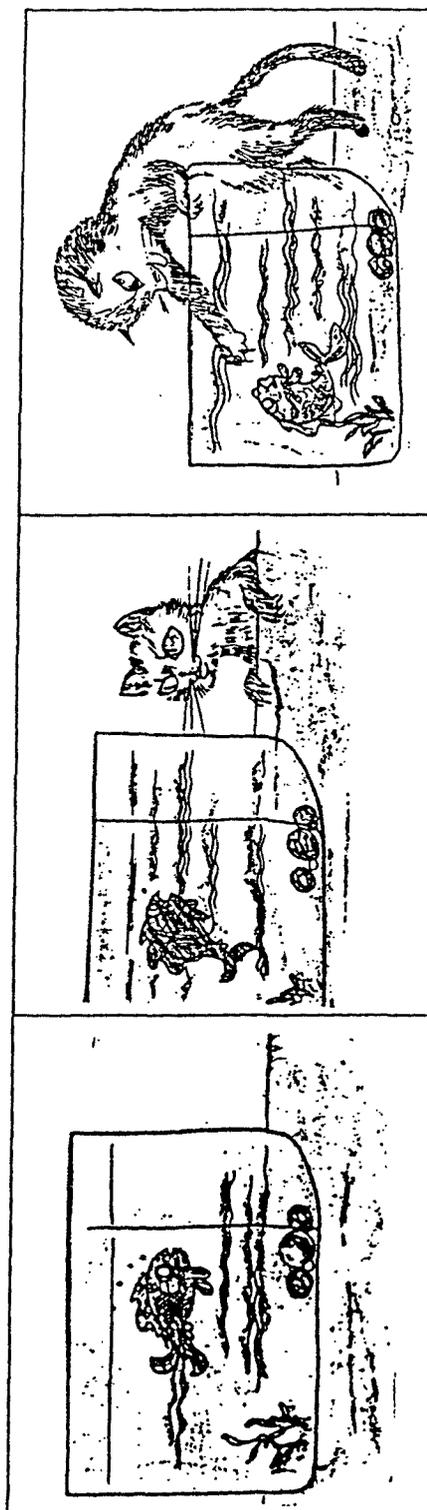

11

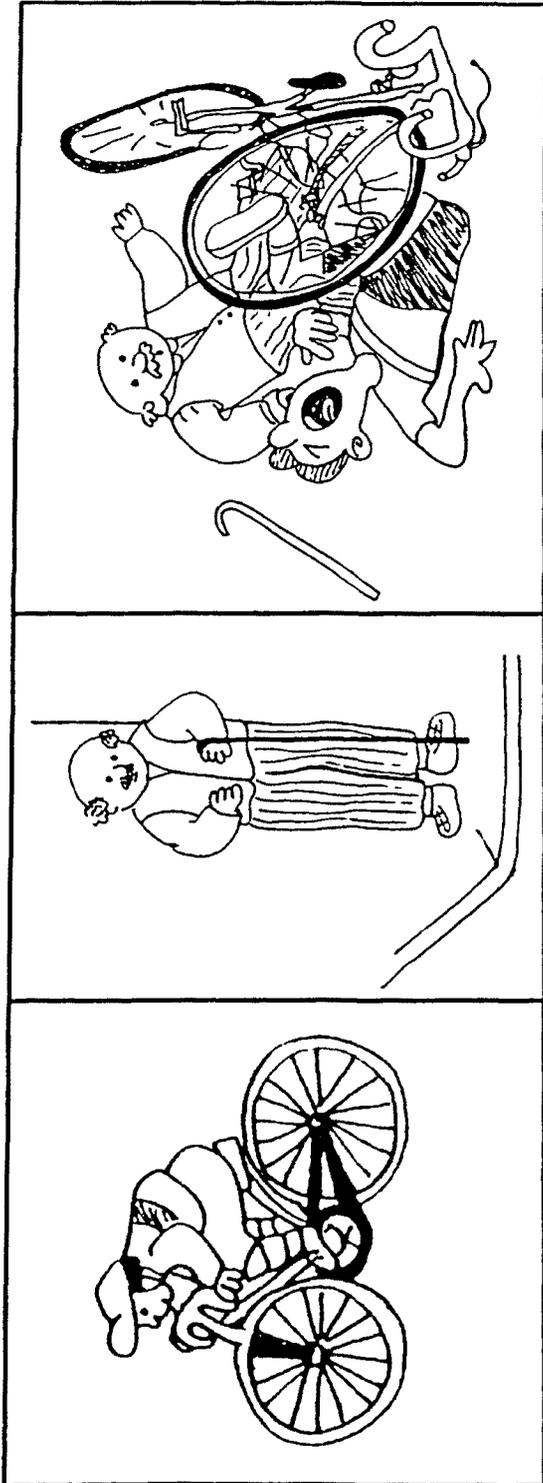

12

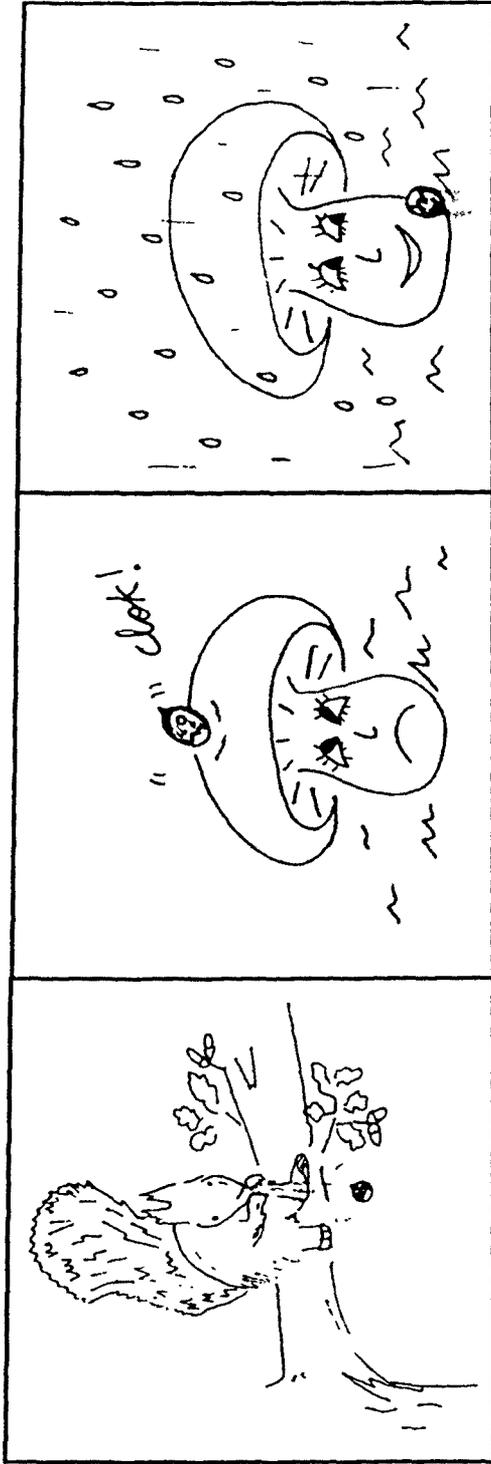
ISTORIETES

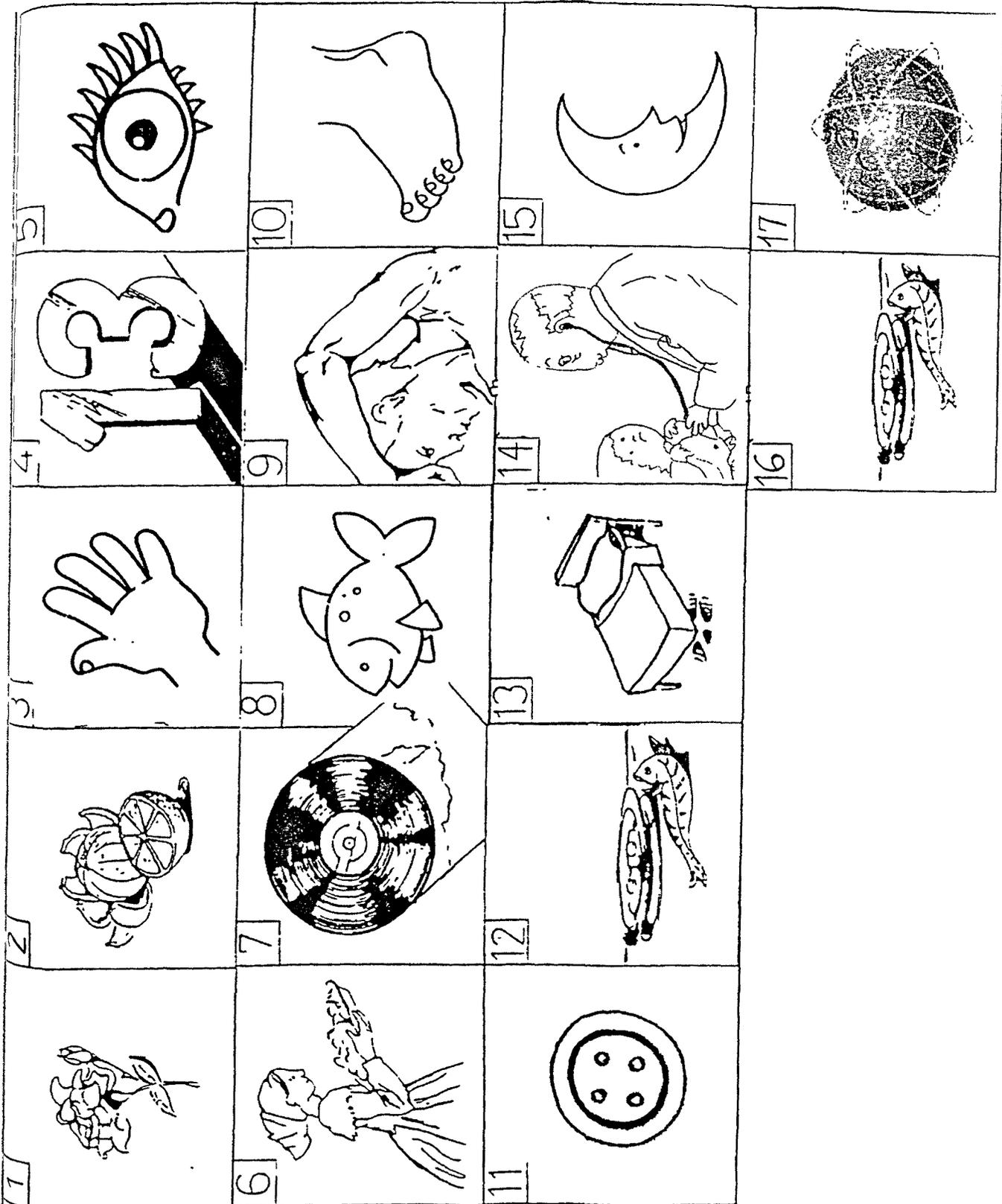
1

2

3

1

6

11

2

7

12

3

8

13

4

9

14

16

5

10

15

17

PRÒVA DE LECTURA: 1

Un bèth dia, ua pluma s'engüejauè fòrça pr'amor qu'arrés non la tiege entad arren, alavetz que determinèc anar na veir eth sòn amic eth tintèr.

-Com va, amic tintèr? Qué ei dera tua vida?

-Guarda-me, tu, miei shut que sò, pr'amor que eth mèn propietari non me teng entad arren.

-Alavetz, tu coma jo, era madeisha causa que me passe.

-Escota-me, e se tu e jo escriuessem?

-Qu'ei bona idèa. Alavetz que i èm. Comencegam.

E d'alavetz enlà era pluma e eth tintèr escriueren un pialèr de libres, autanti n'escriueren qu'aué arrés ne sap eth compde.

Un bon dia, hè dejà fòrça ans, Conilh se presentèc en castèth deth rei.

Tant e tant insistic, qu'eth rei non auec mès remèdi que recebé-lo.

-Qué vòs? -demanèc eth monarca.

-Vengui a demanà-vos, majestat, que me hescatz créisher. Ne sò hart, d'èster petit! -cridèc eth conilh tot seriós.

-Pensa que i a animaus mès petits que tu -comentèc eth rei.

-Aquerò tà jo non ei un consolament. Voi èster mès gran.

-Ben -responès eth lion sense hè-se'n, per que ère acostumat a que li demanèssen causes mès extravagantes-. Mès as d'auer en compde qu'es animaus grani, ath delà d'èster adrets, auer fòrça e caractèr, an d'auer ingèni.

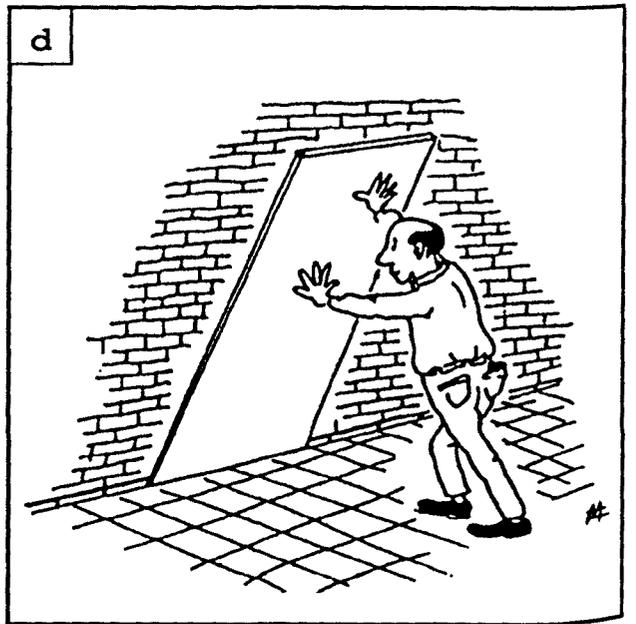
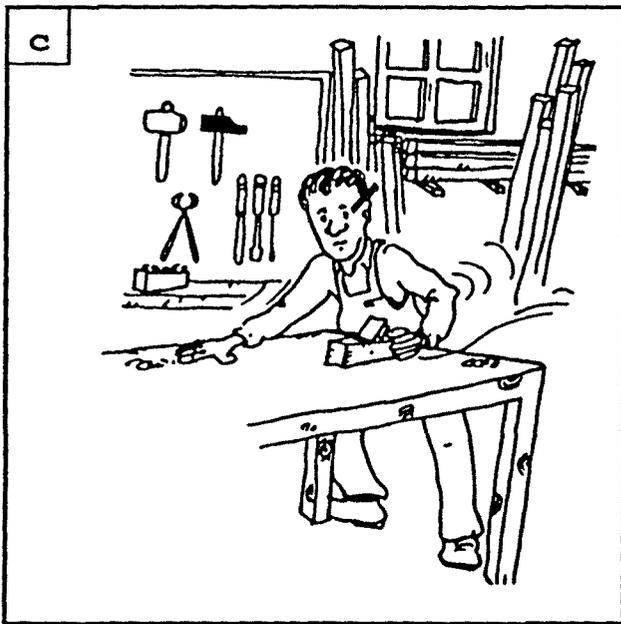
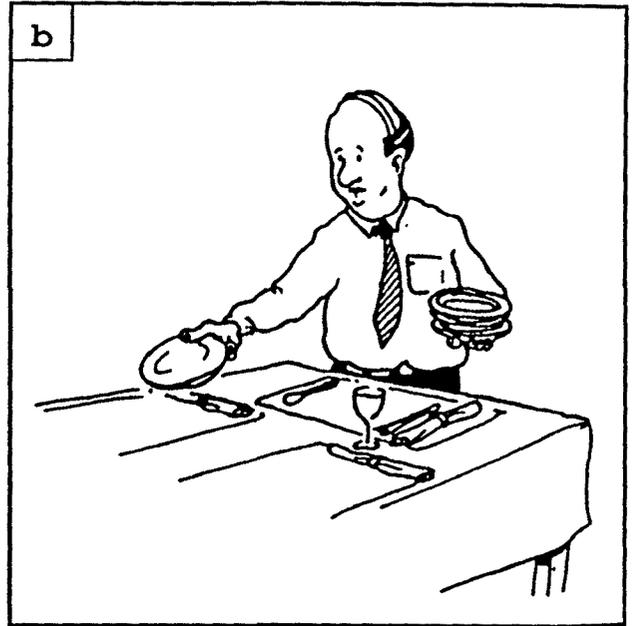
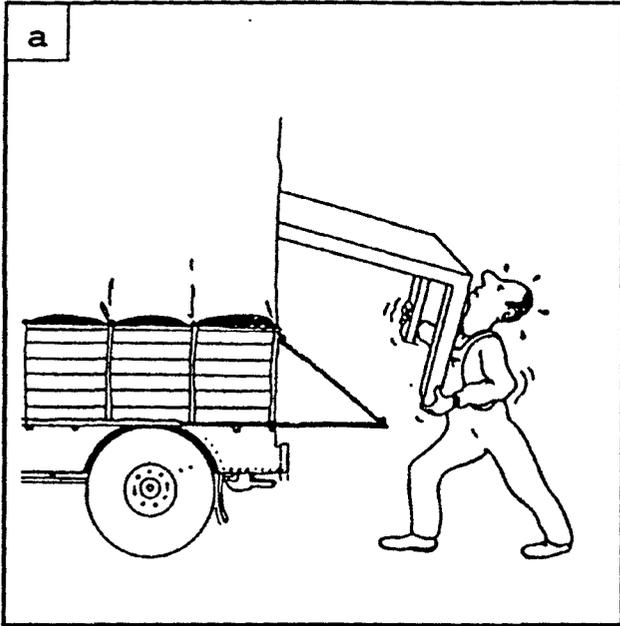
ESCOLA.....

NOM.....

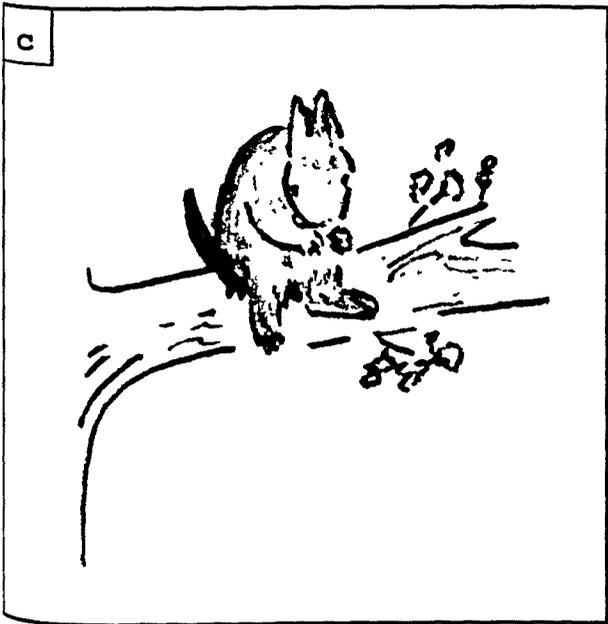
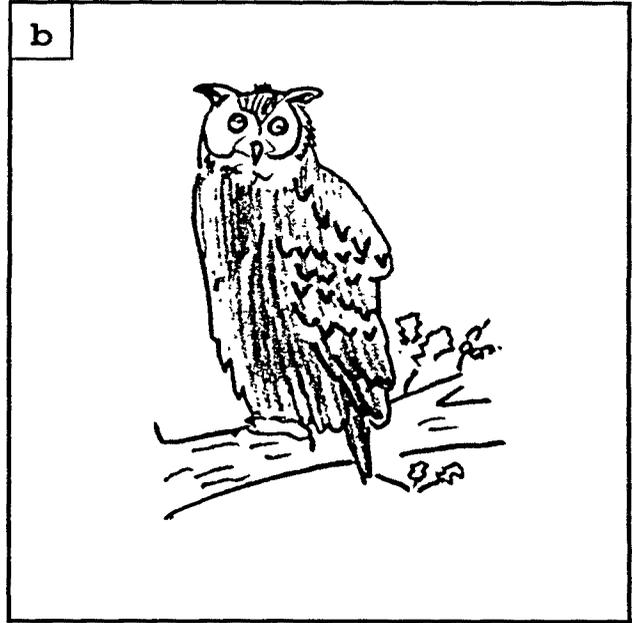
PROVA D'ARANÈS (CS)

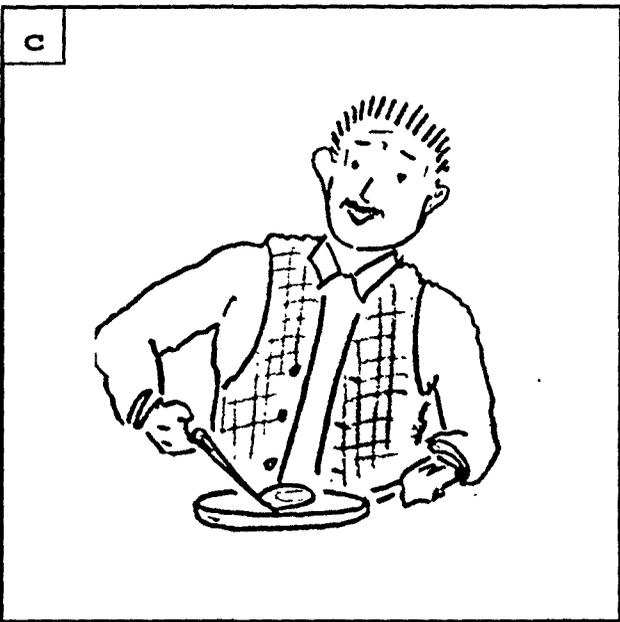
EXERCICI 1

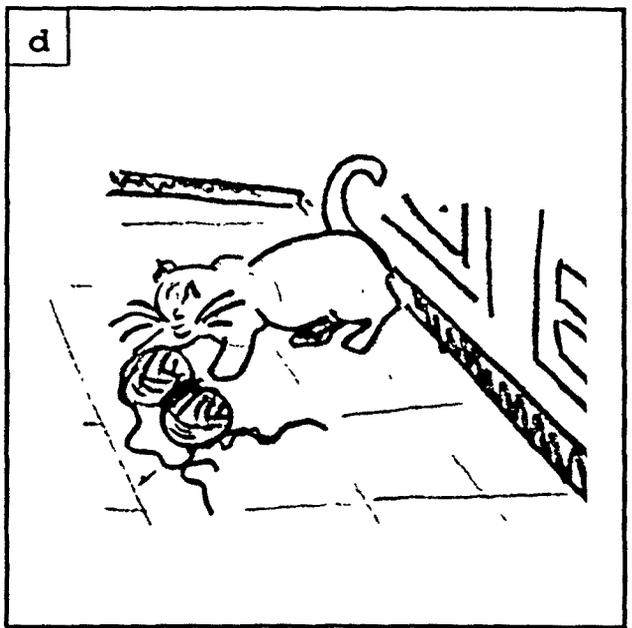
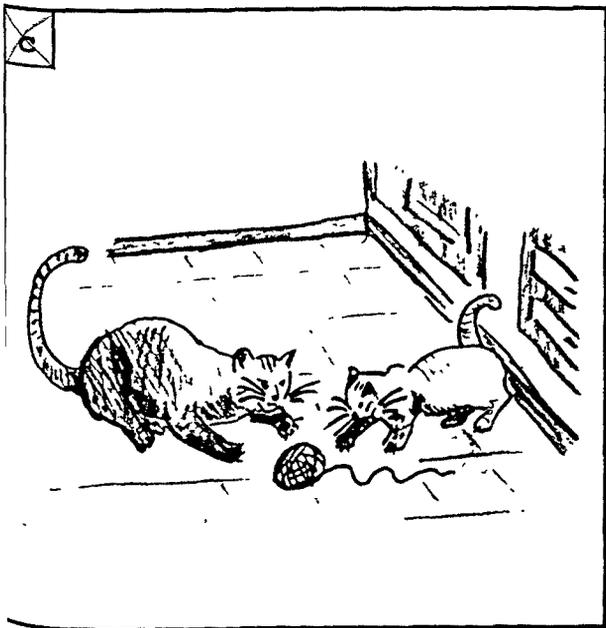
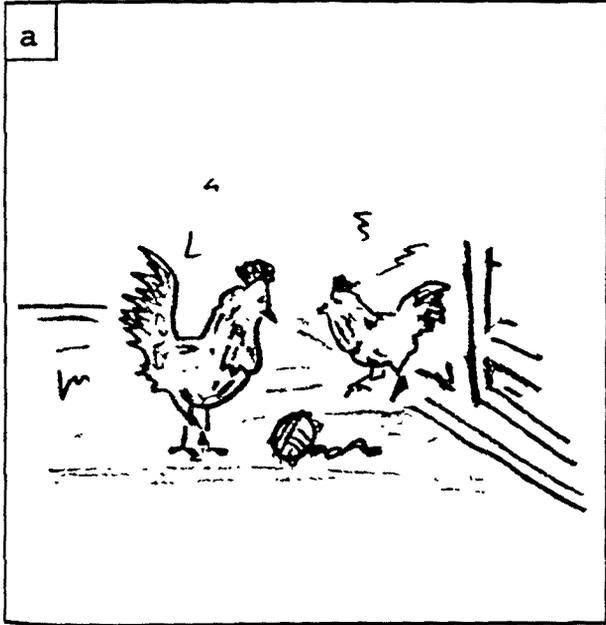
Exemple

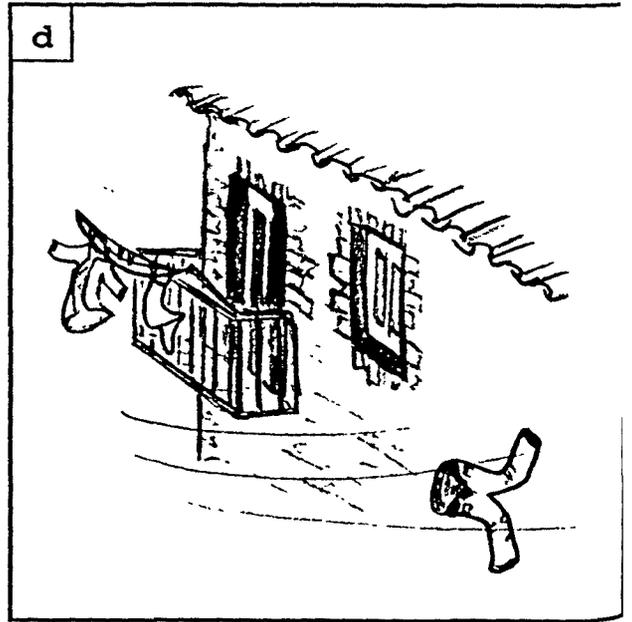
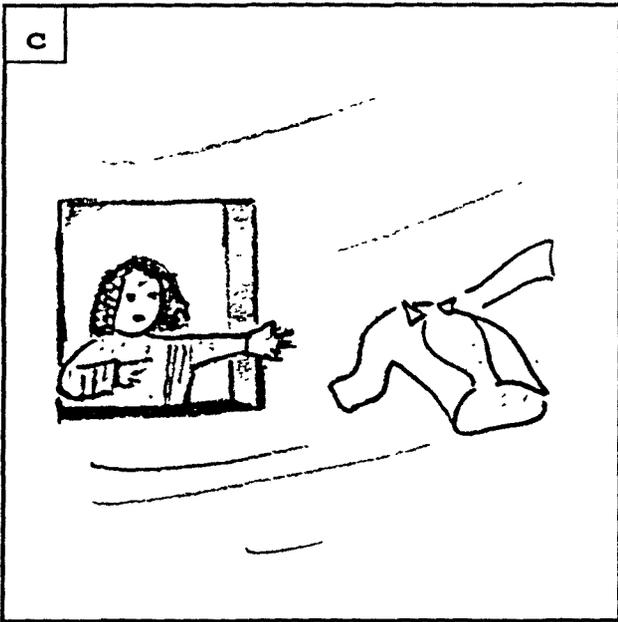
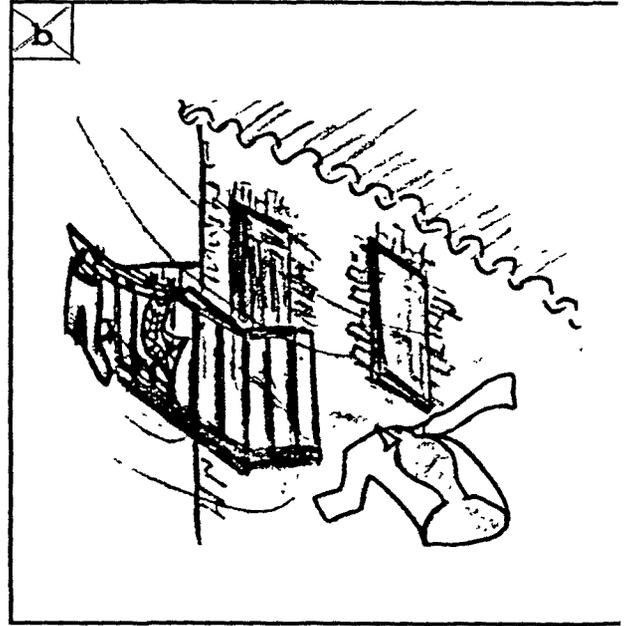
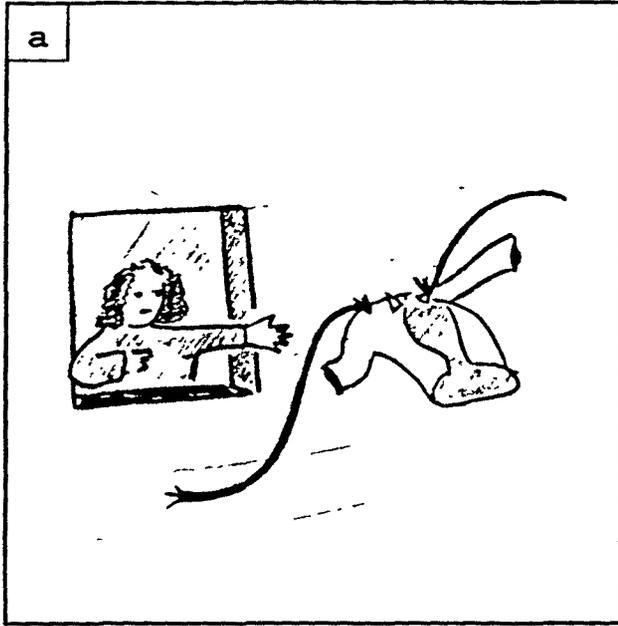

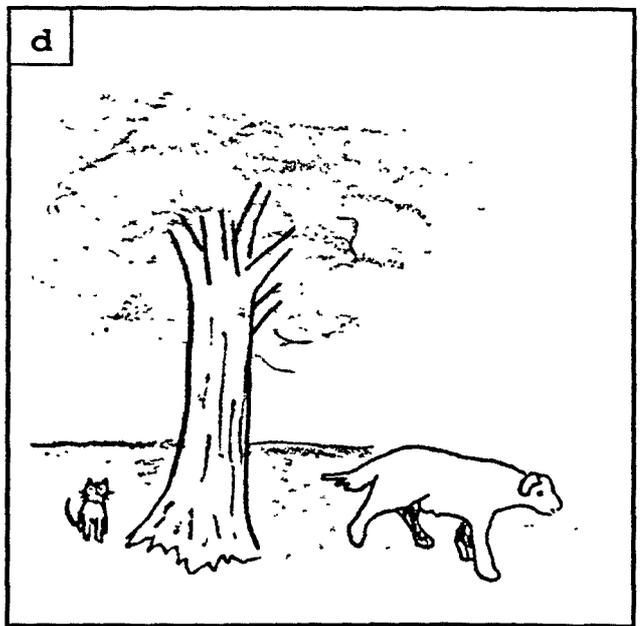
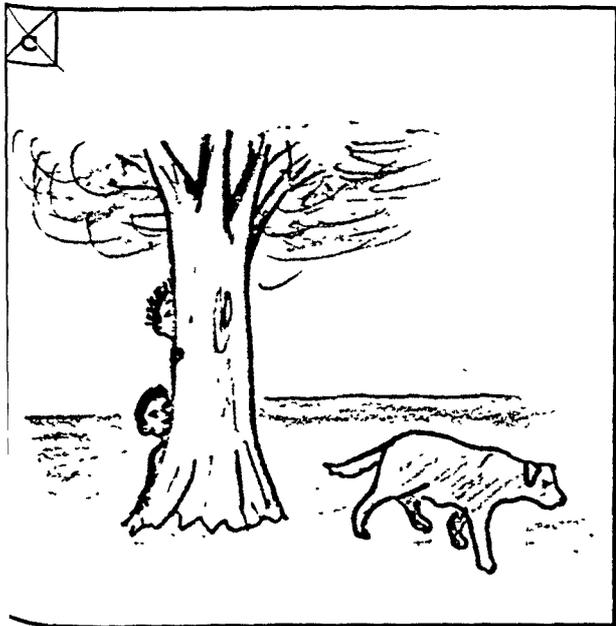
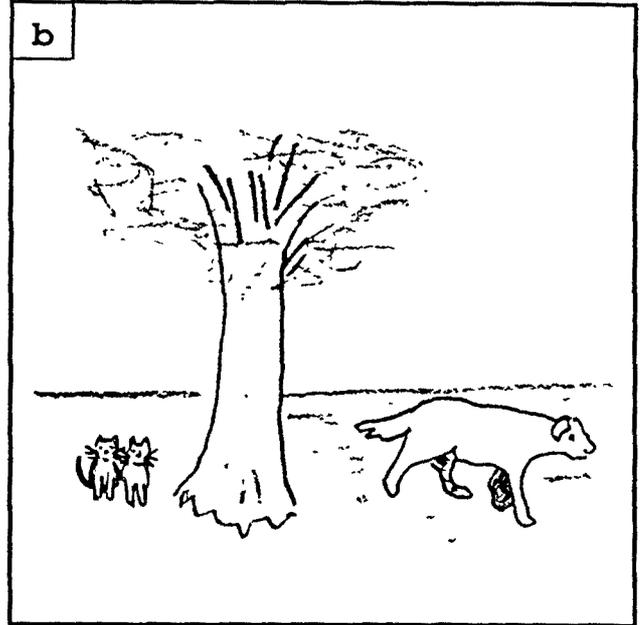
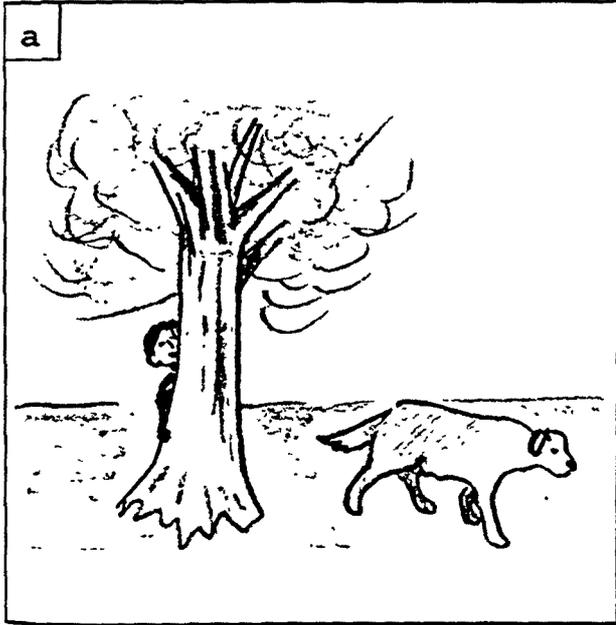
1

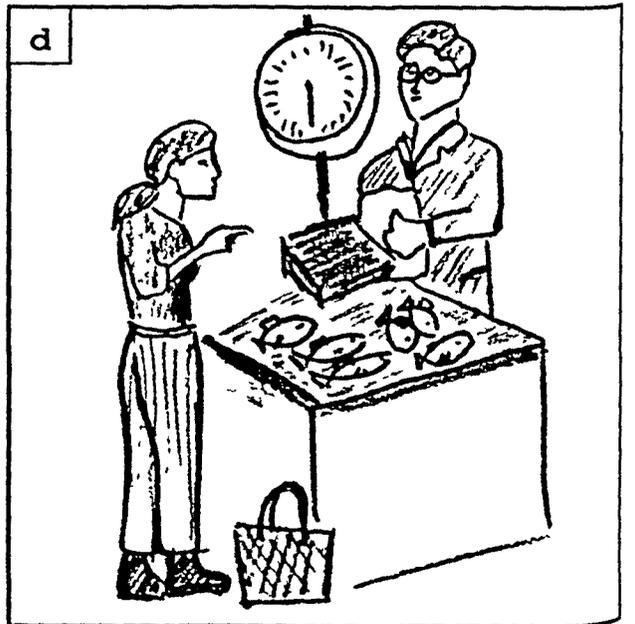
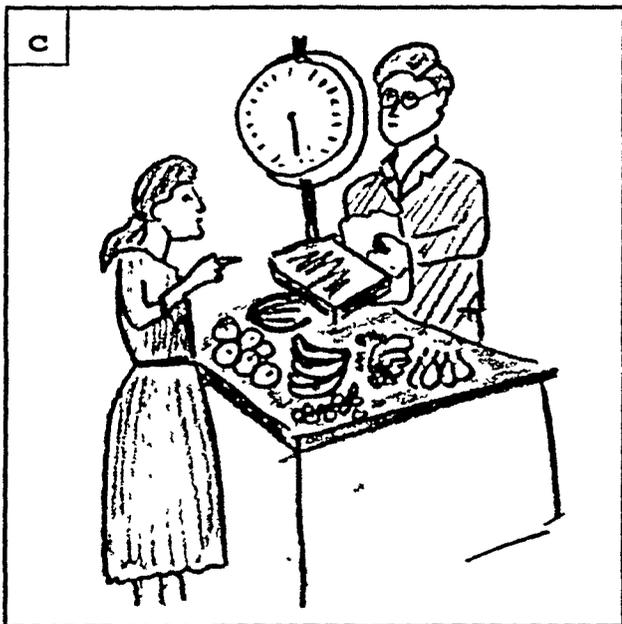
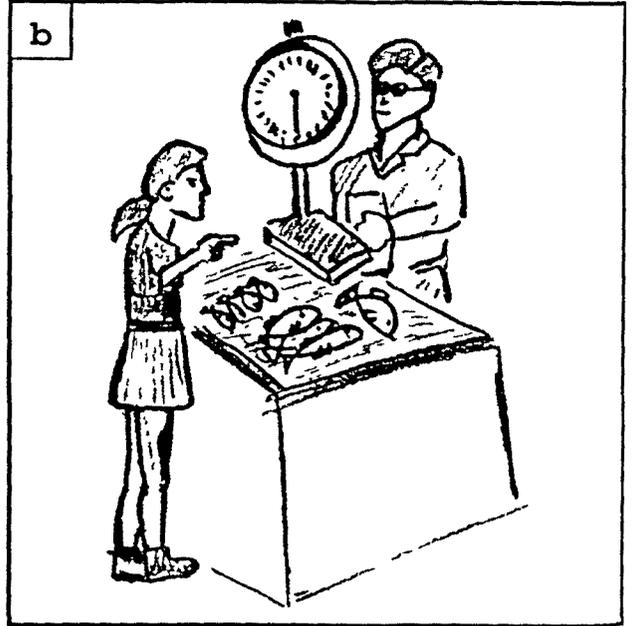
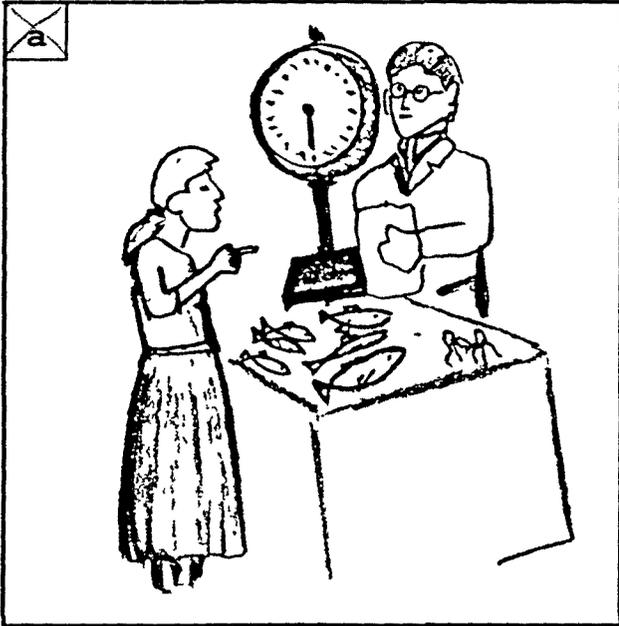

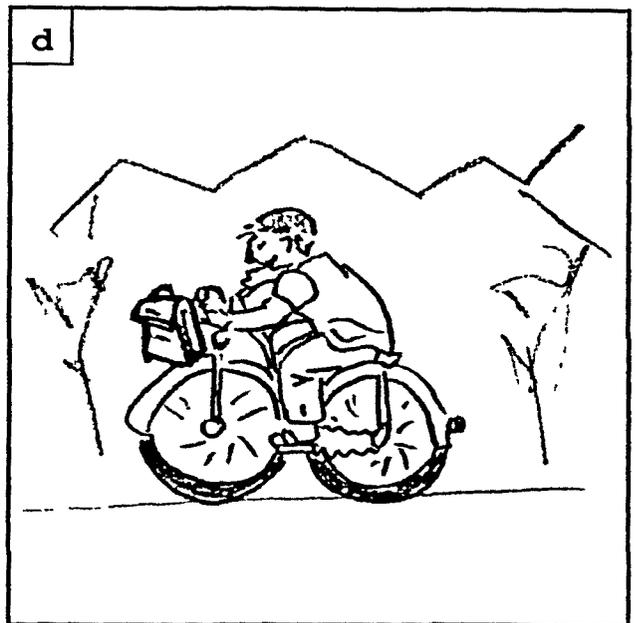
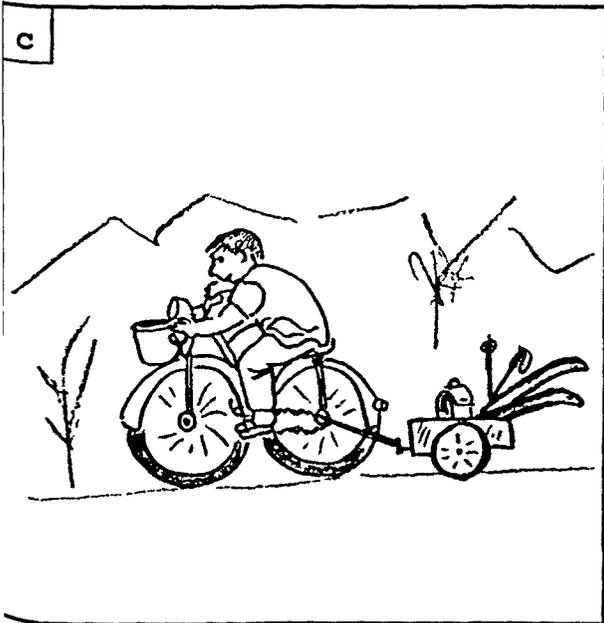
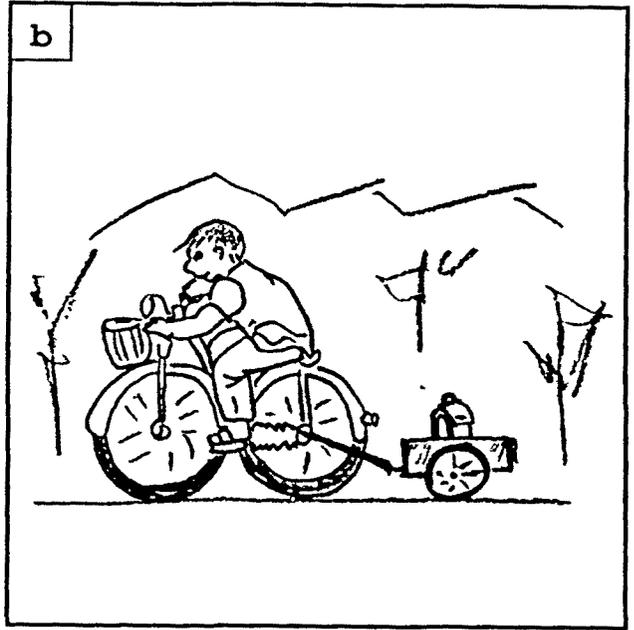

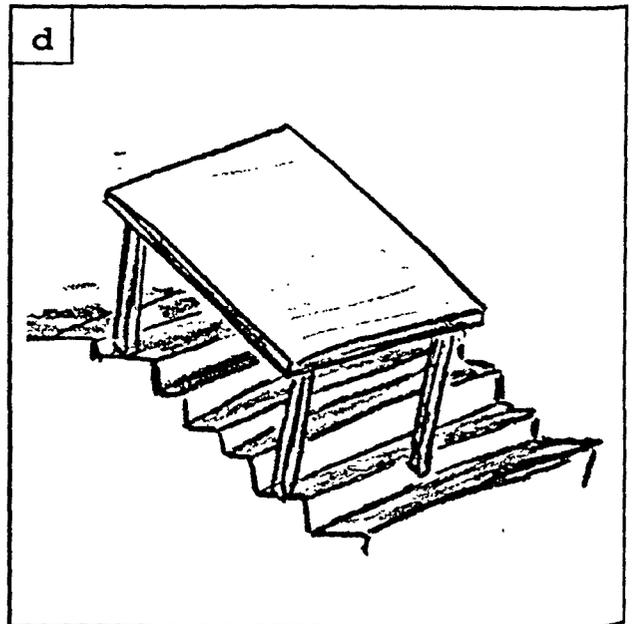
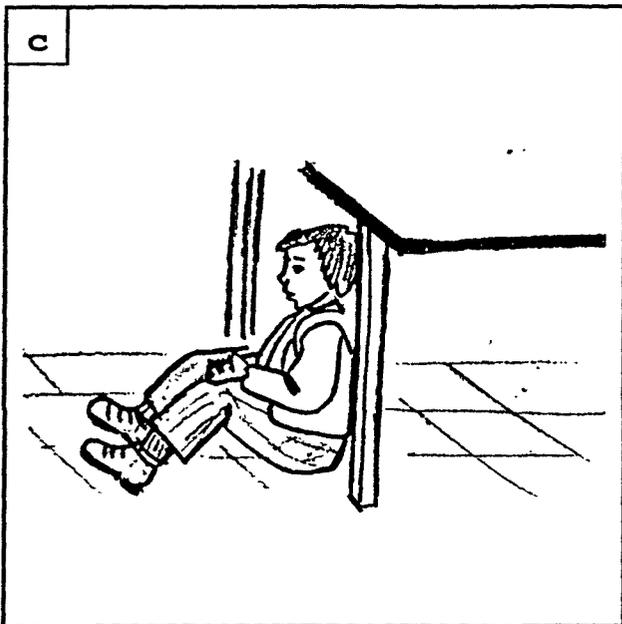
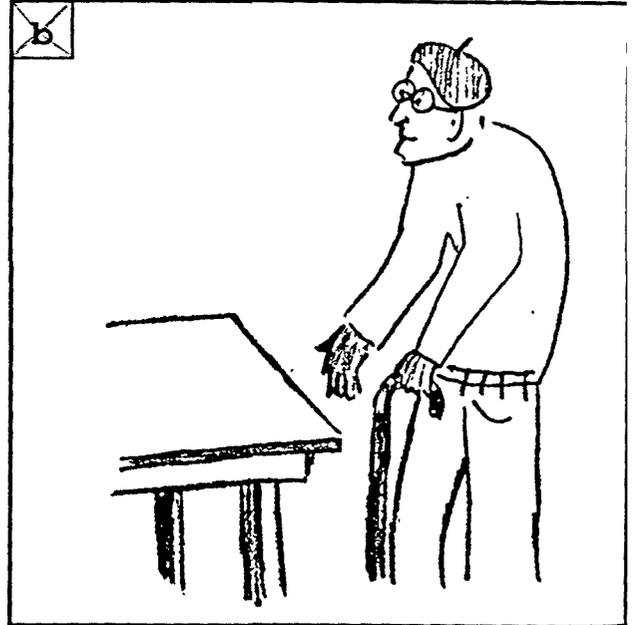
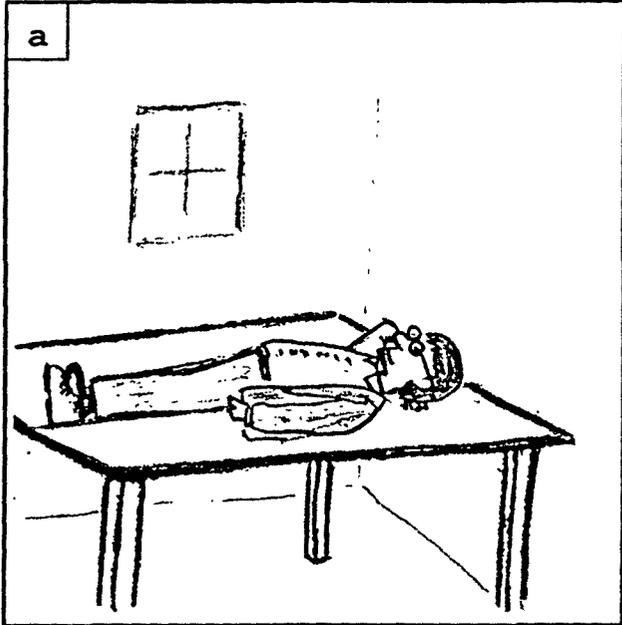

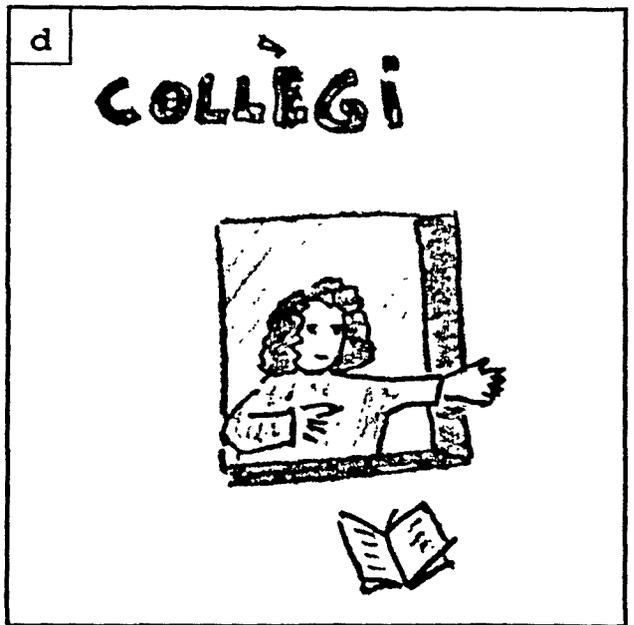
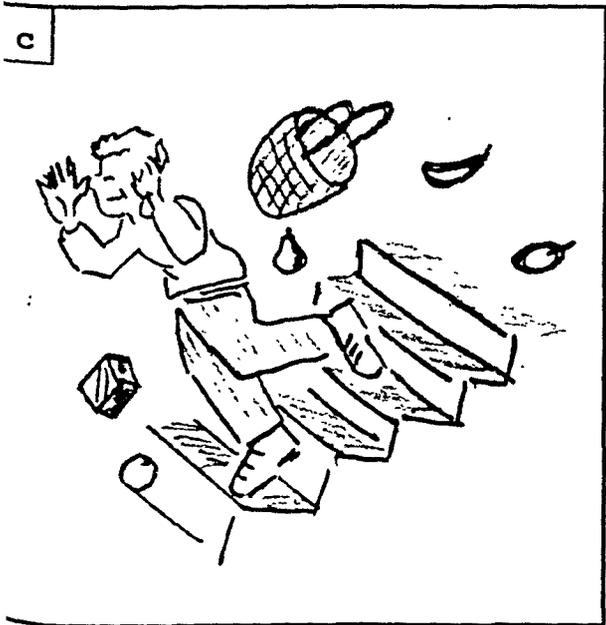
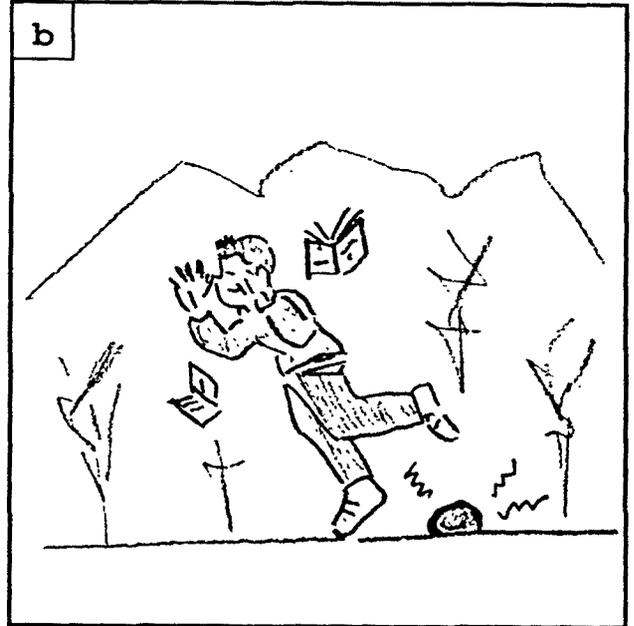

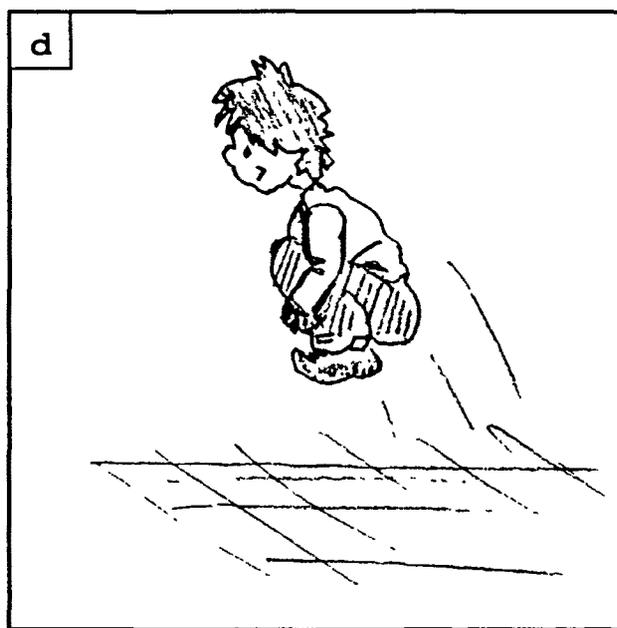
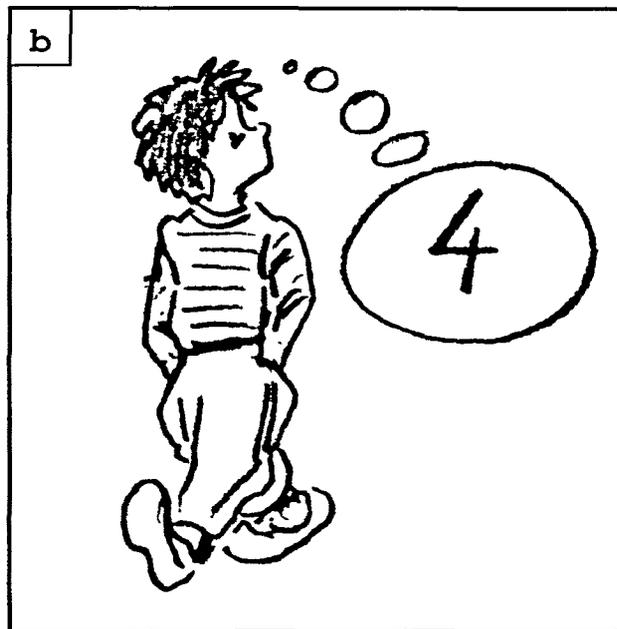
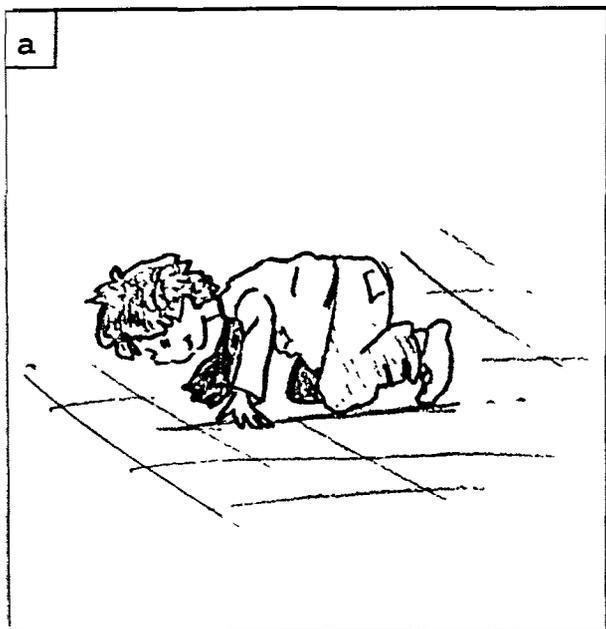

EXERCICI 2

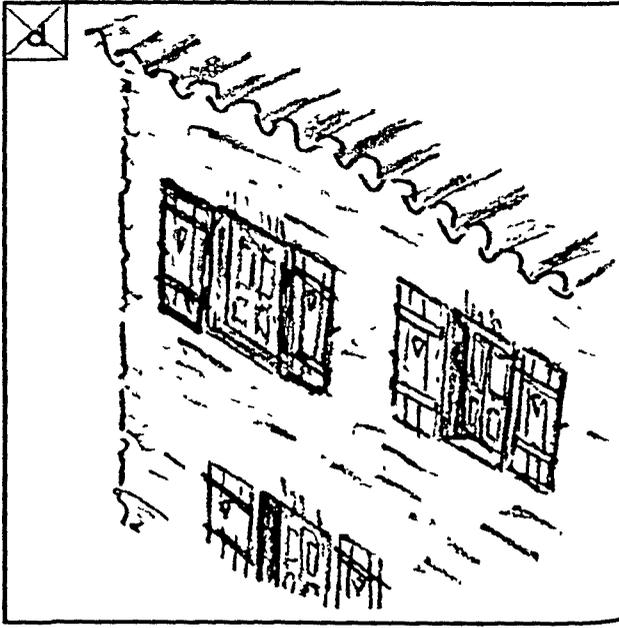
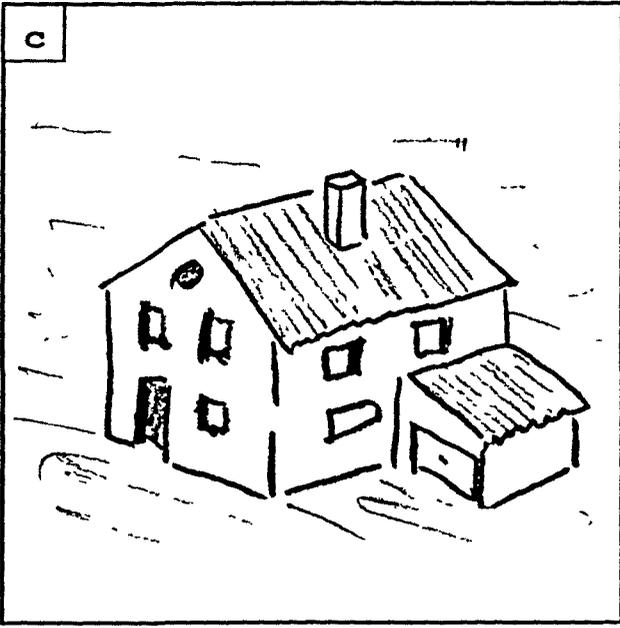
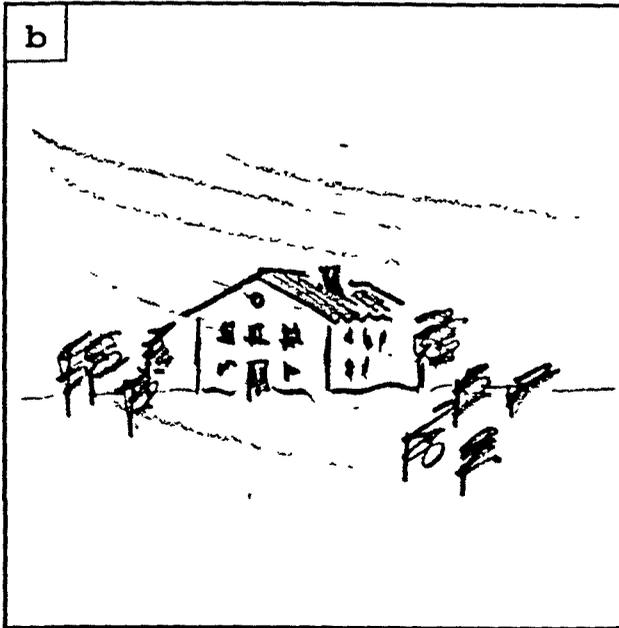
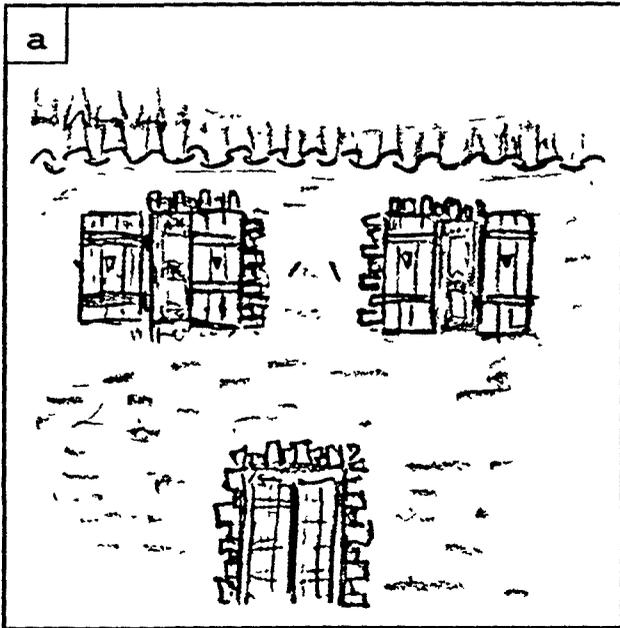
Tipe de tèxte	Tèxte num.
Se dan instruccions	6
Se hè ua descripcion	7
Se narren uns hèts	4,8,
Se dan explicacions sus es persones, animals, objèctes...	0,
Parlen diuèrsi personatges	5
S'exprimissen sentiments, emocions...	1

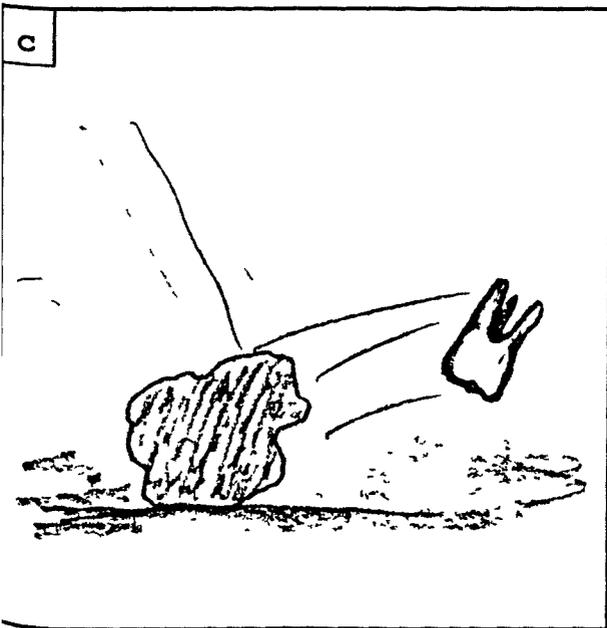
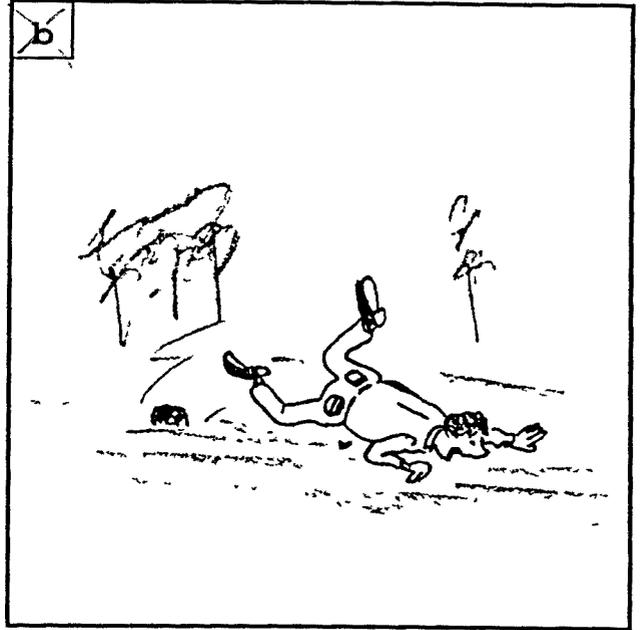
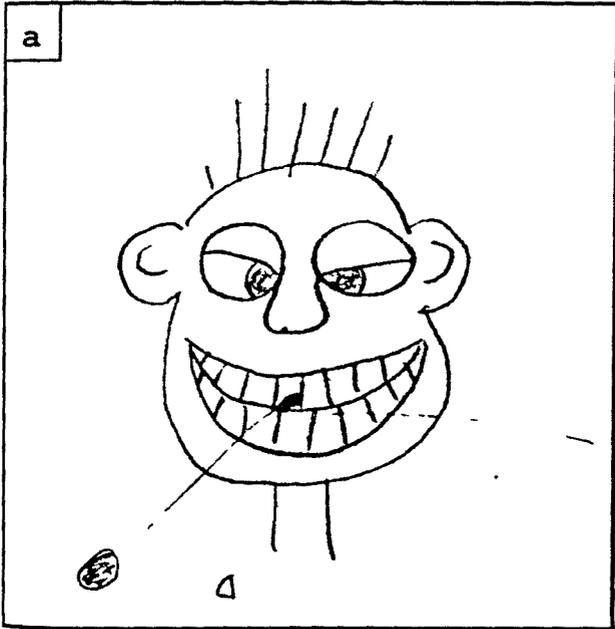
EXERCICI 3

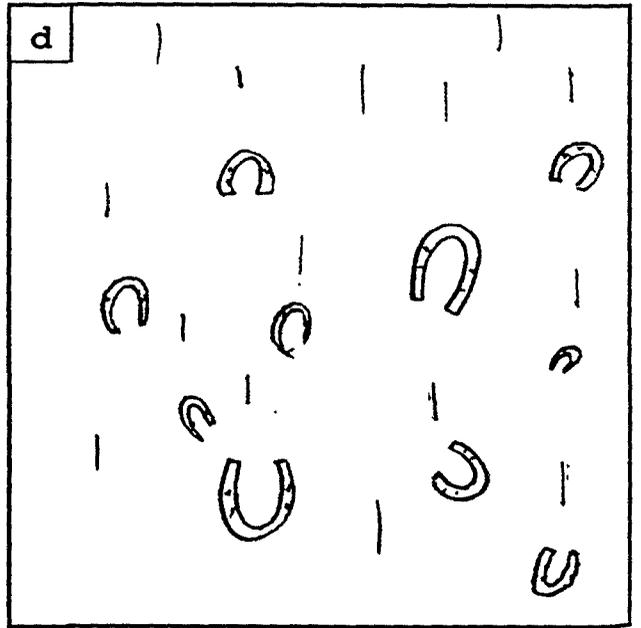
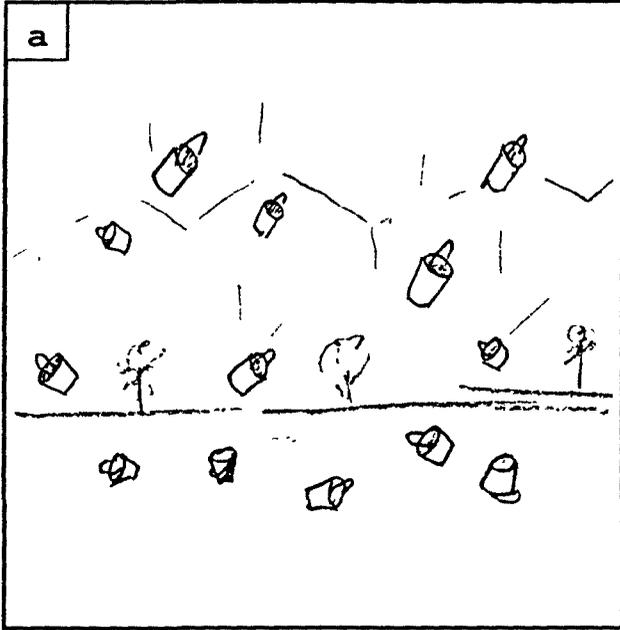
Exemple

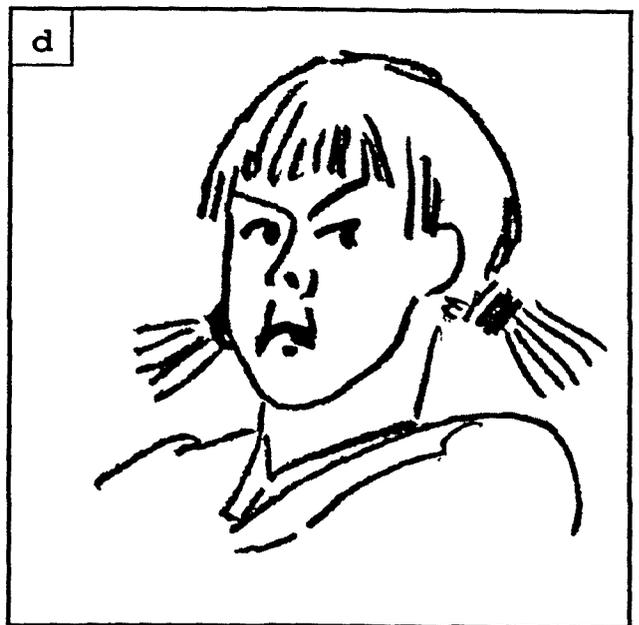
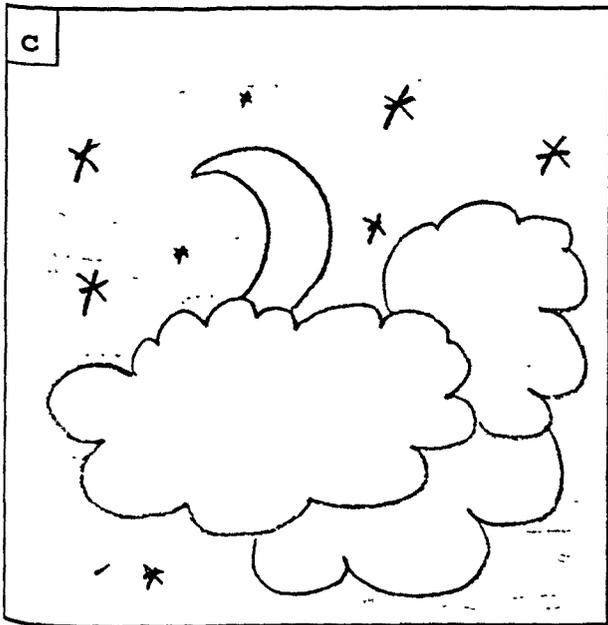
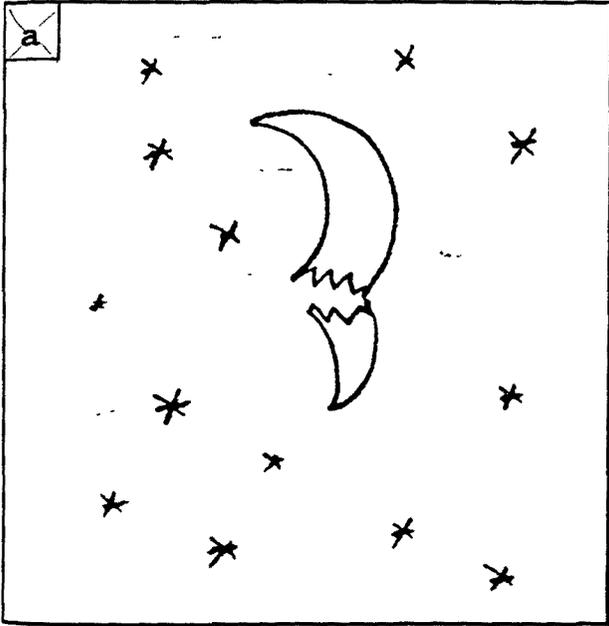

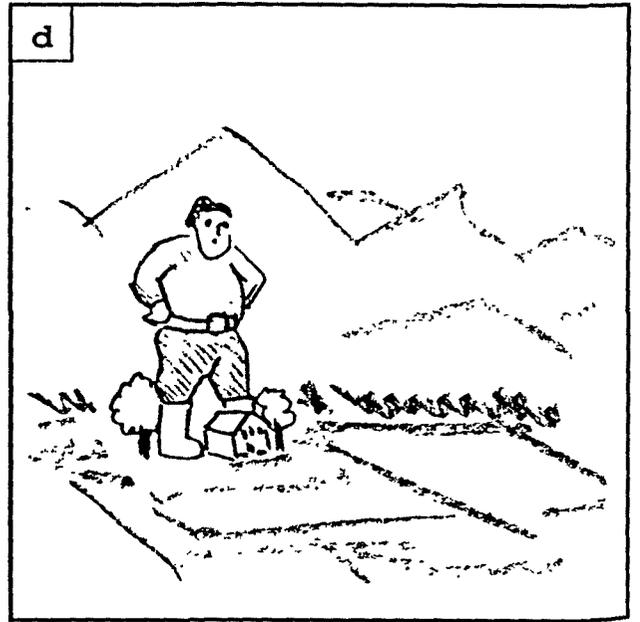
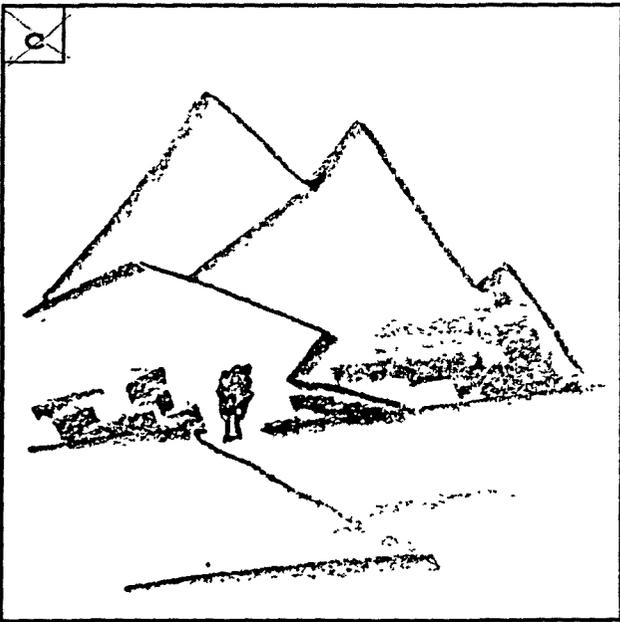
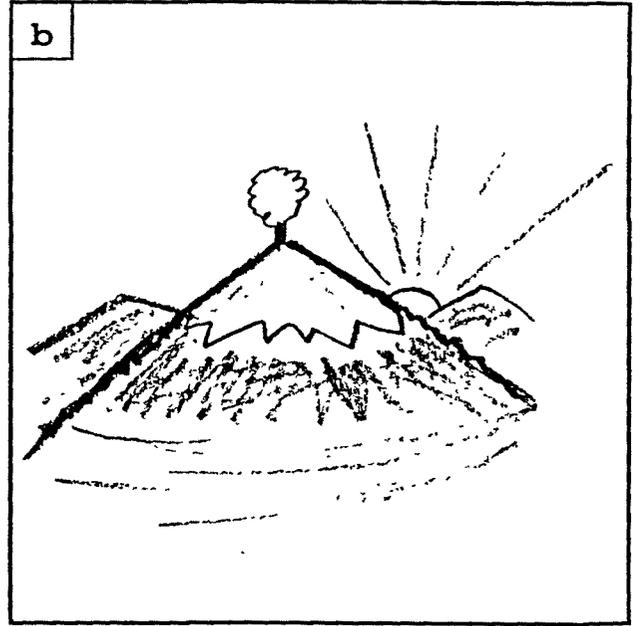
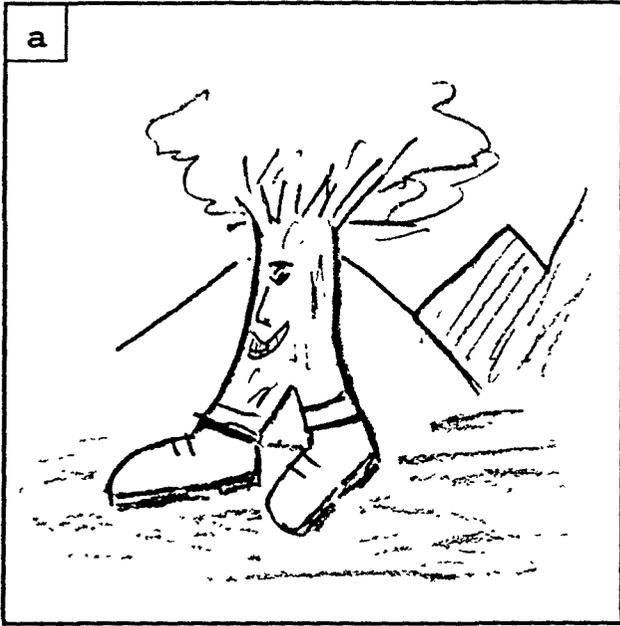
1

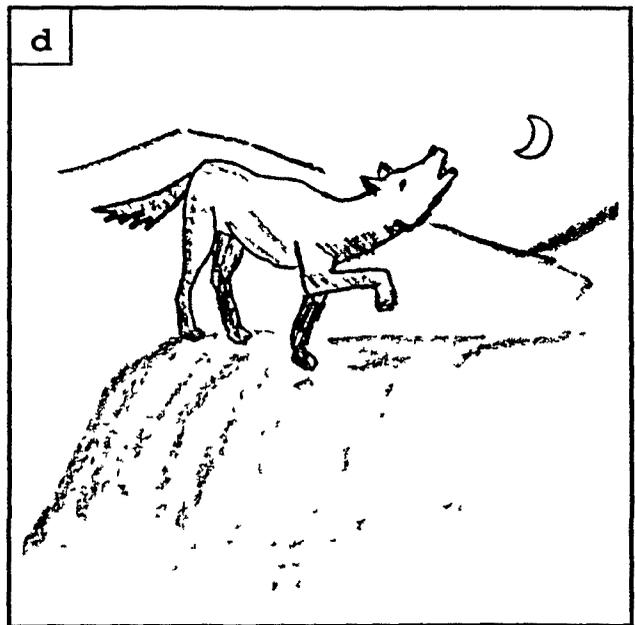
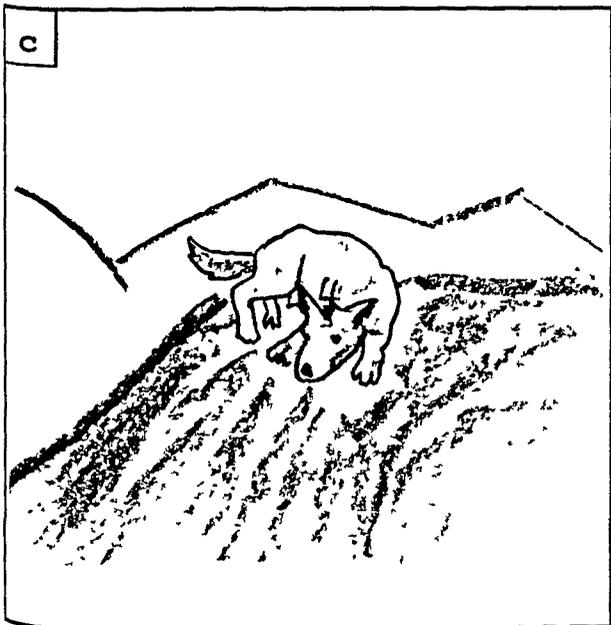
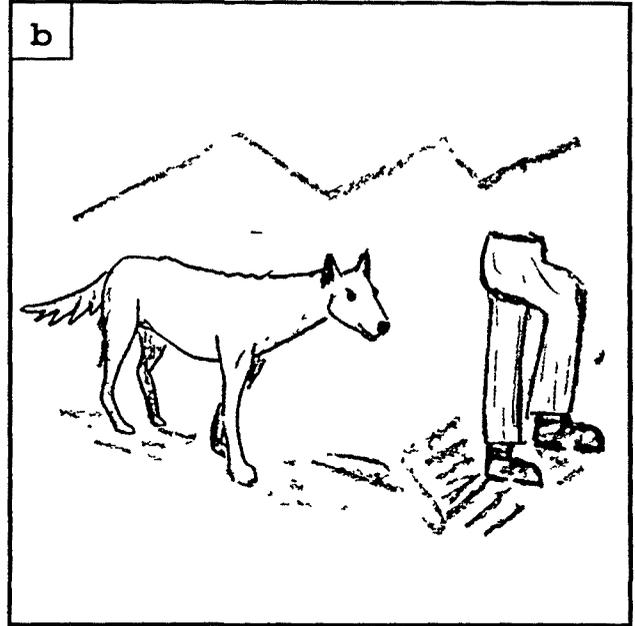
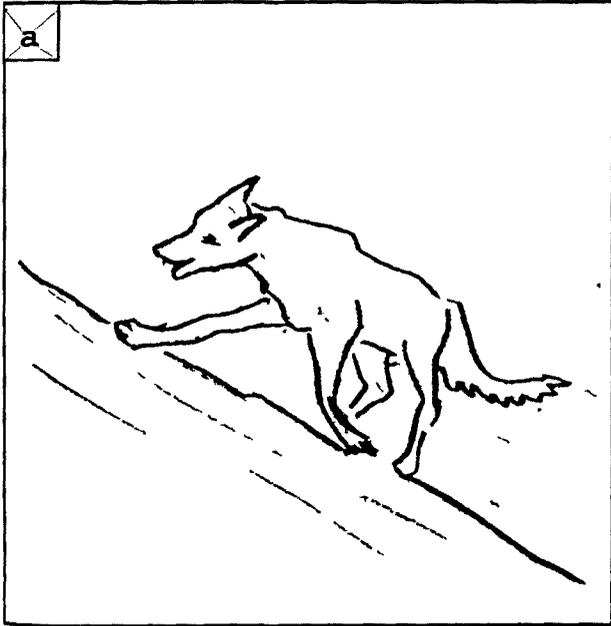

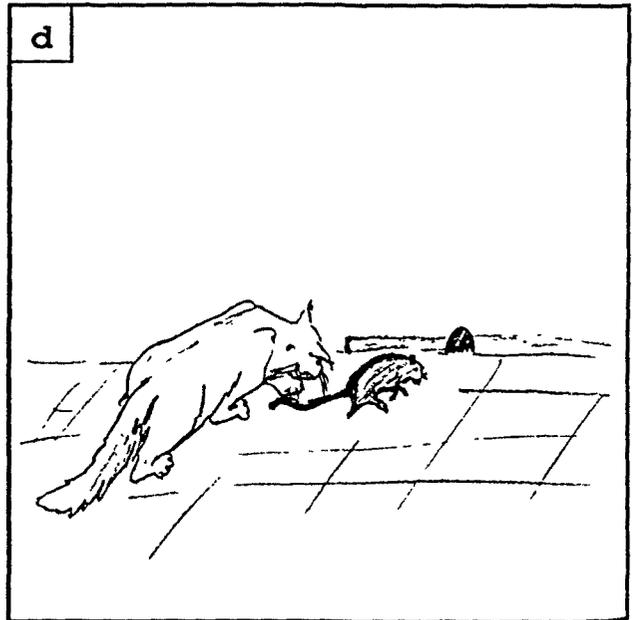
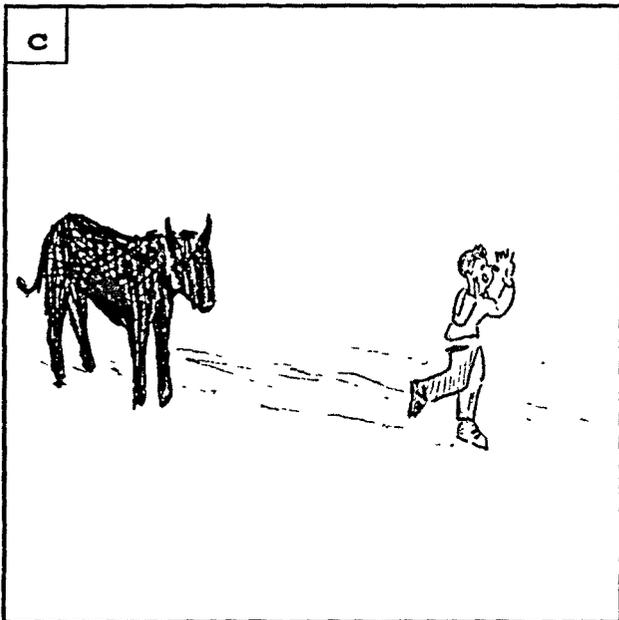
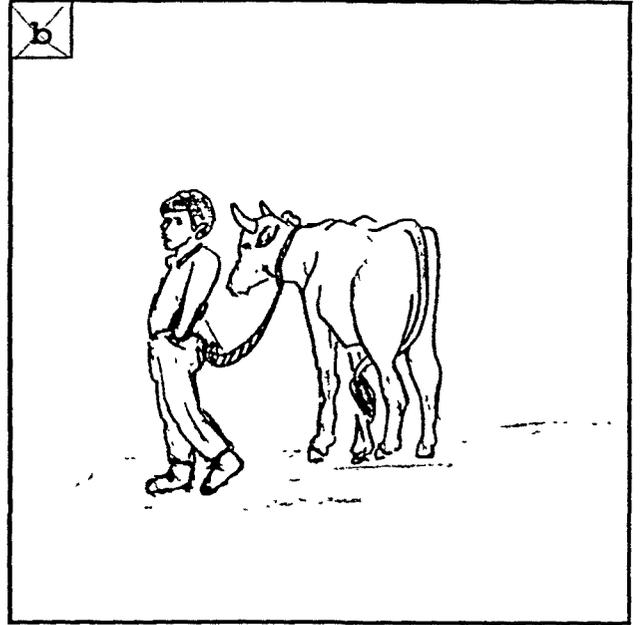
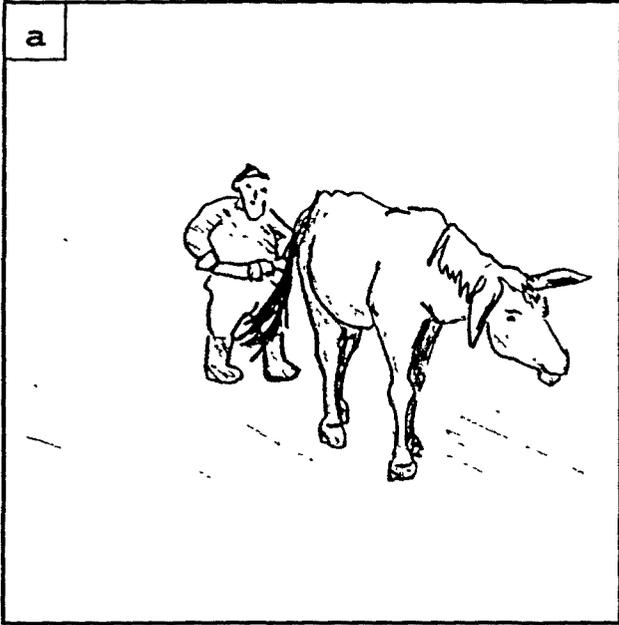

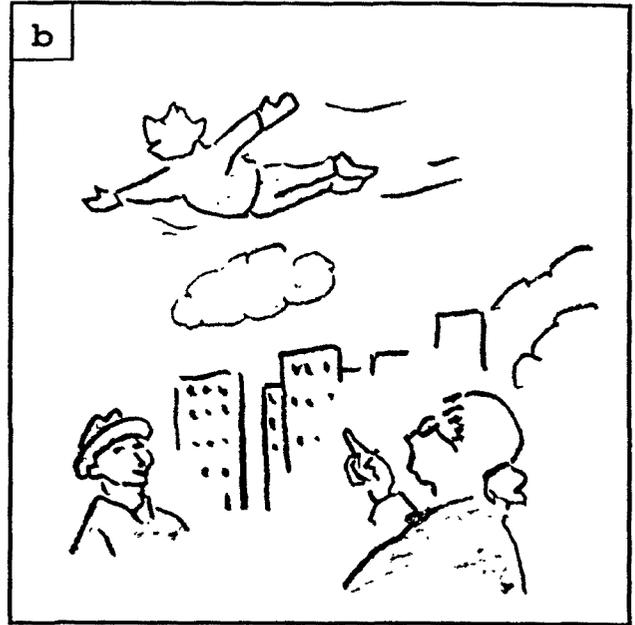
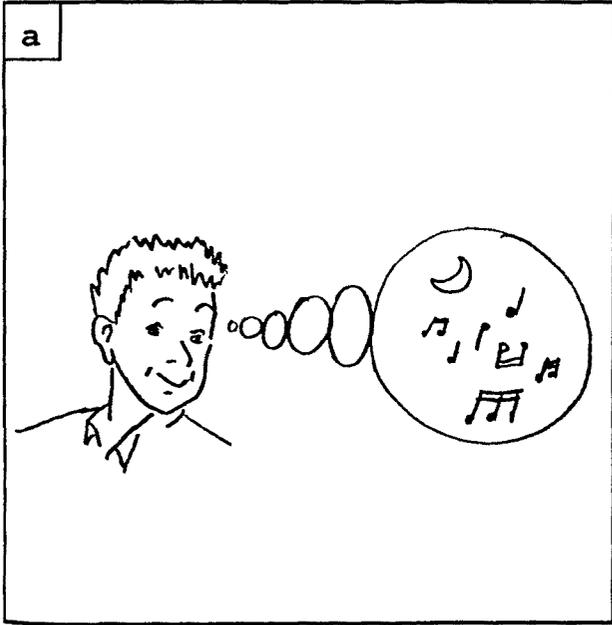

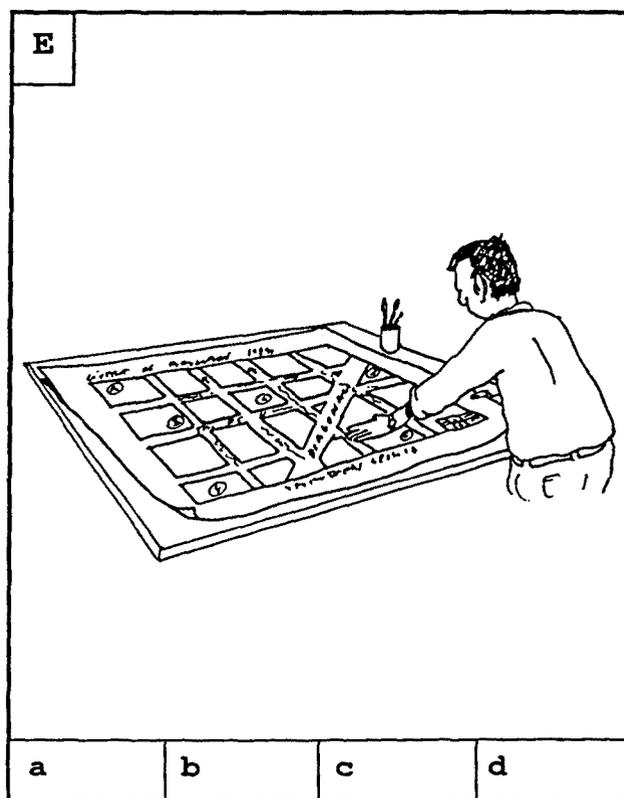

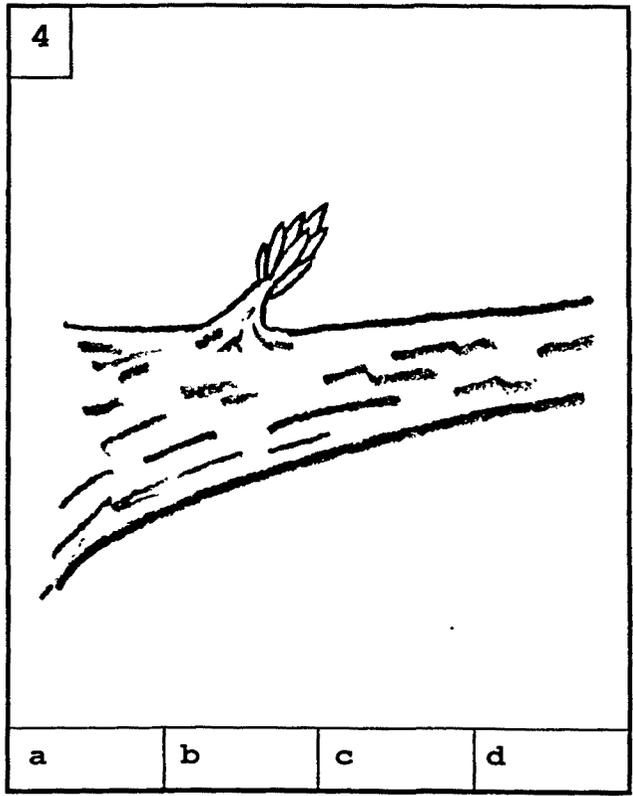
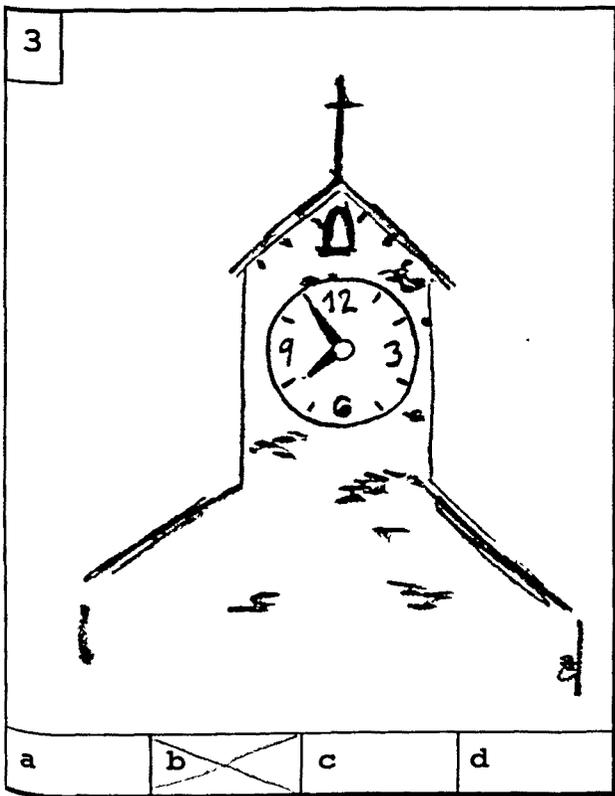
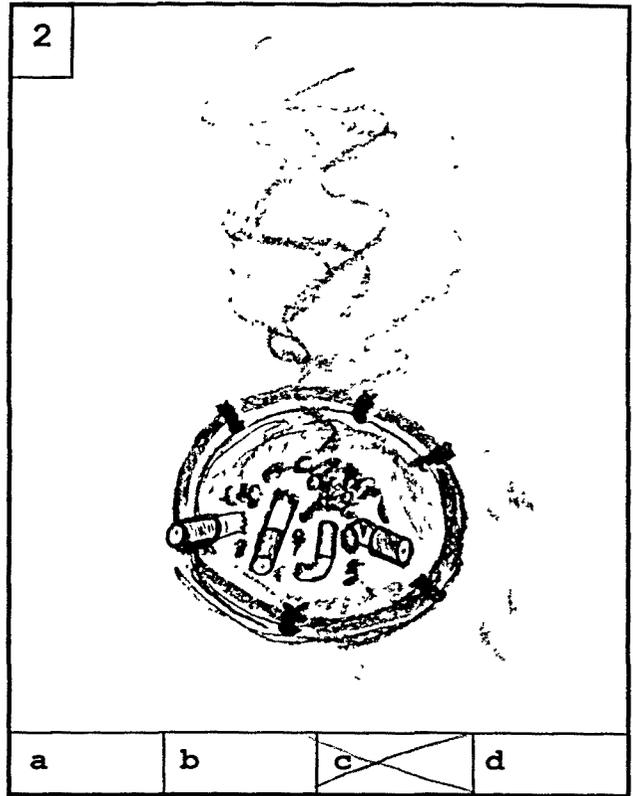
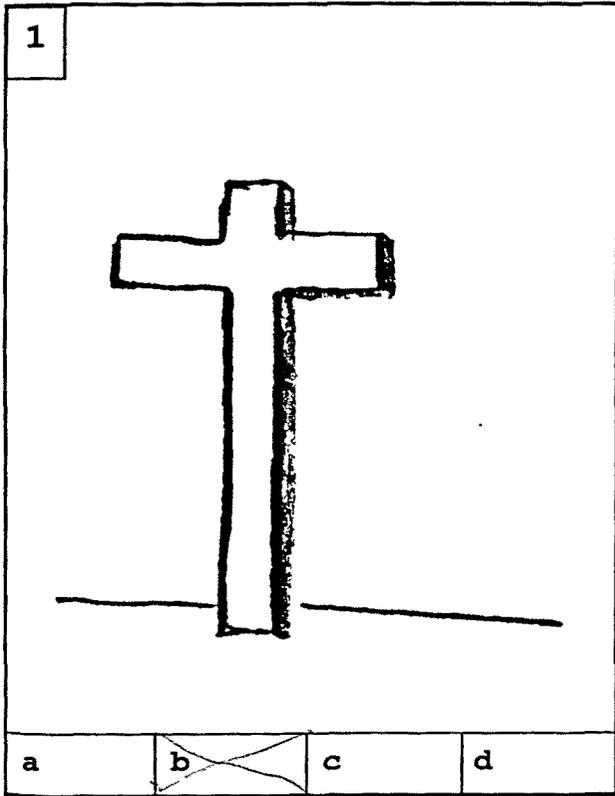

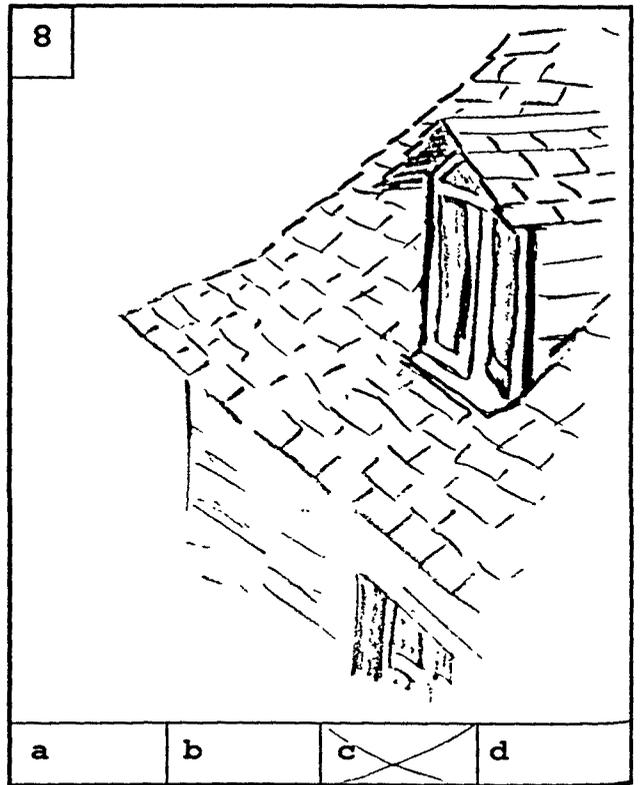
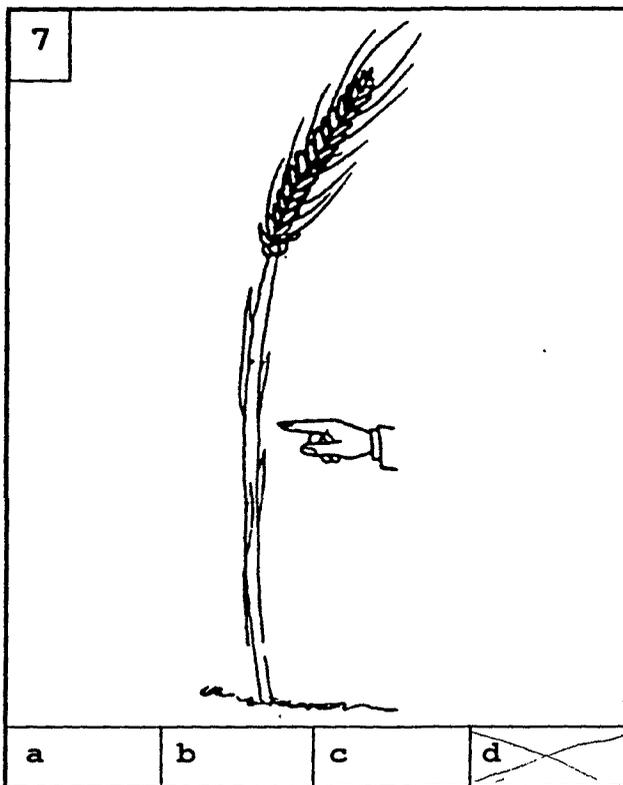
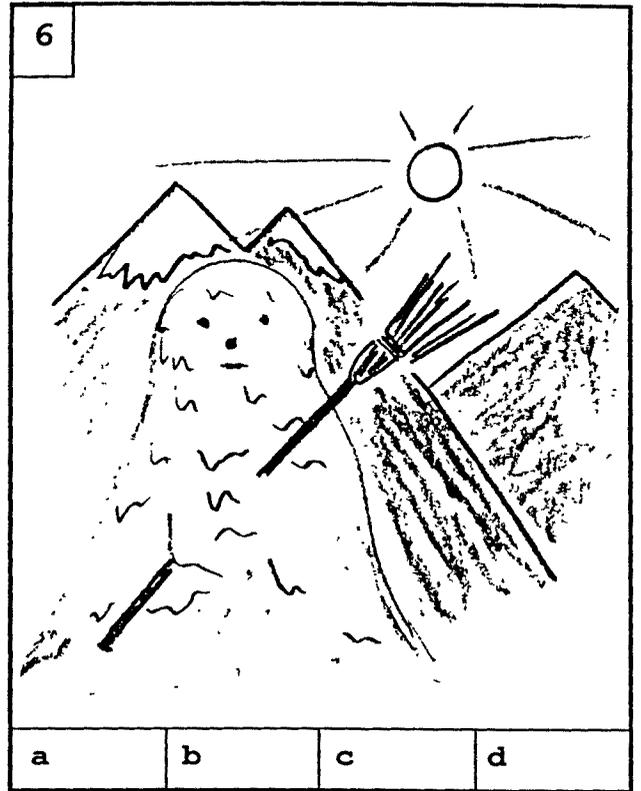
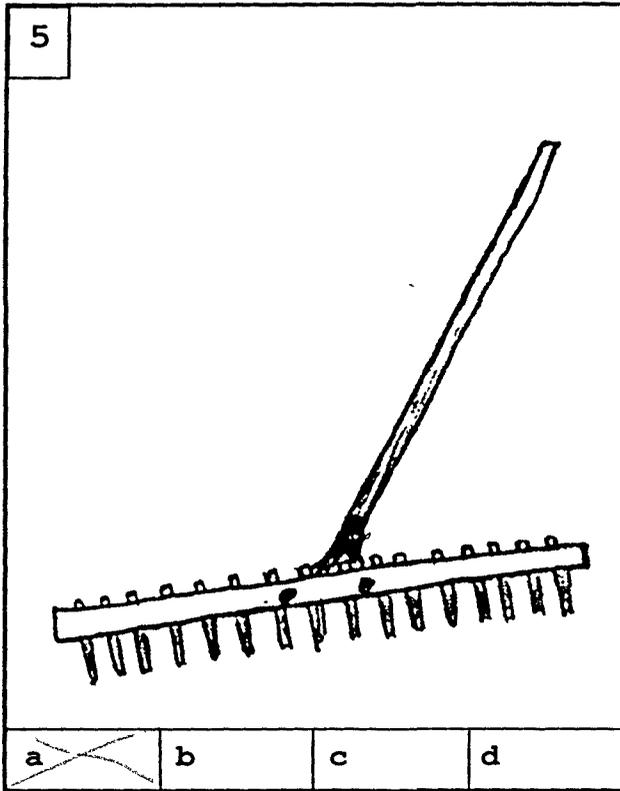

EXERCICI 4

Exemple

EXERCICI 5

Tèxte 1

	a	b	c	d
1			X	
2				X
3	X			
4				X

Tèxte 2

	a	b	c	d
1		X		
2				X
3		X		
4				X

Tèxte 3

	a	b	c	d
1	X			
2				
3		X		
4				X

EXERCICI 6

Transforma es frases en tot seguir eth modèu:

Era camisa ei blanca.
Es camises son blanques.

1. Er arbe ei fòrça naut.

Es arbes son fòrça nauts.

2. Era casa tota blanca per dehòra.

Es cases totes blanchas per dehòra.

3. As personas les agrade que mos hèsquen presents.

Ara gent fa agrade que mos hèsquen presents.

4. Es mainatges escarrabilhadi comprenen tota era leçon.

Eth mainatge escarrabilhad compren tota era leçon.

5. Eres mos vòlen préner era pilòta verda.

Era mos vòlen préner es pilòtas verdes.

6. Nosati auem fòrça temps se volem anar tath cine.

Vosati auem fòrça temps se voleu anar tath cine.

ERCICI 7

Met eth vèrb que i a entre parentèsis ena forma adequada:

Cau que jo... *treirai*.....(treir) a passejar eth can.

En tot qu'eth.....(jàder), jo trabalhi.

Pes tardes me... *Passejarai*.....(passejar) pes carrèrs.

Maria se... *seir*.....(seir) tostemp ath cant dera hièstra.

Joan ditz qu'aué... *voler*.....(voler) anar tara montanha.

Vosati non... *saber*.....(saber) com se ditz açò.

Càmbia era expression entre parentèsis per ua paraula que l'gue díder çò de madeish:

emple: Li... *meter*.....(*meter* bendes) en braç. Li *embendèren* h braç.

Era tinta a... *tornat blua*.....(tornat blua) era aigua.

Vòlen... *meter ena preson*.....(meter ena preson) ath lairon.

En auer dinat, mos podem... *préner eth camin*.....(préner eth camin) tath pòble.

Aguest carrèr s'aurie d'.....(meter pèires) entà e siguesse polit.

Joan s'a... *metut malaut*.....(metut malaut) perque non minge.

Ara mos cau... *meter en horn*.....(meter en horn) eth pan.

M'an... *metut pasta*.....(metut pasta) un dent.

Joan s'a... *tornat praube*.....(tornat praube) en tres ans.

Ei un país molt... *plen de clòts*.....(plen de clòts), tostemp te cau jar e baishar.

Completa es frases següentes en tot usar un derivat dera taula qu'ei entre parentèsis:

As de dar eth tiquet ad aqueth senhor, qu'ei... *porta*..... (pòrta)

Aquera pòrta ei mau hèta, ac cau díder ath... *Huster*..... (hèsta).

Qui ei eth... *panar*.....(panar) que m'a prenut eth libre?

M'è... *lord*.....(lord) es mans damb tinta de color blu.

5. Era.....*au bled*.....(praube) ei un problèma grèu en Africa.
6. Eth.....*eslucan*.....(barba) t'a talhat eth peu massa cuert.
7. Joan ei un.....*caçador*.....caçar) fòrça valent.
8. Peir trabalhe de.....(paret) en França.
9. Campa en.....*garçia*.....(garia) se i a bèth ueu.

D. Met un adjectiu derivat dera paraula qu'ei entre parentèsis:

1. Aqueth gojat a neishut ena Val d'Aran, mès es sòns pairs son.....*Múrcia*.....(Múrcia).
2. È un amic qu'ei.....*de Itàlia*.....(Itàlia).
3. Non m'agrade guaire eth minjar.....*que anglès*.....(Anglatèrra).
4. Er arròs.....*andalús*.....(Andalusia) m'agrade mès.
5. Aqueth ei eth vestit tipic.....*de Catalonha*.....(Catalonha).
6. Eth lòc mès heiret ei eth cercle.....*de Pòl*.....(Pòl).

EXERCICI 8

Qua damb ua crotz era opcion corrècta:

Aqueth gojat semble un shinhau lhòco. Òc que.....

- a) lo semble
- b. li semble
- c. ne semble

Se vas entara hèsta,.....

- a. pòrta-li quauquarren
- b) pòrta-i quauquarren
- c. pòrta-lis quauquarren

Ditz que non li ès simpatic. E tu qué.....penses?

- a. li
- b. ne/en
- c) te

.....vestit t'agrade mès?

- a. Qué
- b. Quau
- c) Quin

Aquera bicicleta tua m'agrade.

- a. Me la venes?
- b. Me venes?
- c) Ac venes?

Vòlen que les dongues aquerò.

- a) L'ac das?
- b. Los i das?
- c. Les ac das?

Vò que li dongues aqueres causes.

- a. Los i das?
- b) Lis das?
- c. Les ac das?

Empòrta-.....quauquarren entà vrespalhar.

- a. lo
- b. te'n
- c. li

M'an dat açò entà tu. Vòs que.....donga?

- a. te
- b) t'ac
- c. te lo

A on ei? Non lo veigui.....

- a. entre
- b) en lòc
- c. enlòc

11. Aué auem vist.....Maria
a. era
 b. a
c. ara
12. M'an hèt a vier.....t'ajudèssa.
 a. entà que
b. perque
c. tà
13. Ara premanitz eth minjar,.....gesseratz a jogar.
a. donques
b. dempús
 c. alavetz
14. Voleria anar a jogar,.....ara me cau premanir eth minjar.
a. maugrat
 b. mès
c. donques
15. Se vò aqueth libre,.....
a. da-lo
b. da-se-lo
 c. da-l'ac
16. Crida a Joan, que me pensi qu'ei.....
a. a naut
 b. naut
c. en naut
17. Jo ja sò tan gran.....tu.
a. com
 b. coma
c. que
18.ei Joan?
a. On
 b. A on
c. En on
19. Açò m'ac an dattu.
a. entà
b. per
c. de
20. Joan non viu pas aciu, viu.....pòble deth costat.
 a. en eth
b. en
c. ath

EXERCICI 9

leg eth tèxte:

Un gat Trisonha ei un gat blanc, gras e tamb uns mostaches longui e punchents. Tostemp ei adromit laguens d'un cistèr e se desvelhe de net. Alavetz se hè un torn peth tet ensús en tot emparrar se dilhèu i tròbe bèth arratòt.

Alavetz, escriu tres nòms, tres adjectius, tres vèrbs e tres advèrbis trèti en eth tèxte anterior en quadre que seguís:

Nòm	Adjectiu	Vèrb	Advèrbi
Cico	blanc	adromir	+ m.
mostaches	longui	desvelhe	adria
Trisonha	gras	emparrar	

EXERCICI 10

2.

	zèro	plaça
1	X	
2		X
3		X
4	\	

	sopa	lua
1	/	
2		X
3		X
4	/	

RCICI 12

g es frases qu'as en exercici. Numera-les segon er orde en s'an de realizar. Guarda en exemple:

HÈR UA TORTILHA

	Les batem
	Mos minjam era tortilha
1	Metem ena padena es ueus batutus
5	Les trincam
1	Vam a crompar es ueus
2	S'agarren es ueus dera cistalha

1. ANAR TÀ ESTUDI

	Gesqui de casa
	Me laui
	Me vestisqui
	Agarri es mies causes
	Me lhèui
	Esdéjui

2. ESCRÍUER UA LETRA:

	Agarri ua heulha de papèr e un boligraf
	Meti eth papèr laguens dera engolòpa e la barri
	Lanci era engolòpa ena boèta
	Meti eth sagèth
	Escrui era adrèça deth destin
	Escrui era letra ena huelha de papèr

EXERCICI 13

Liegetz era informacion, dempús responetz as qüestions des casetons. Ac auetz de hèr dera manèra mès precisa que pogatz.

1.

Eth ser de deluns, tàs 22.30, se produsic un accident de transit ena carretèra N-630, en tèrme de Prats. Un Peugeot 206 esguiltèc pera aigua que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja queiguda pendent era tarde, tustèc tamb era barana der aute costat de carretèra e se caplheuèc totaument. Dus joeni deth municipi de Figueres, que viatjauen en coche, demorèren embarradi laguens.

	Responses
1. A qui passèc?	A l'usuari de l'ordinador i a l'usuari de l'ordinador
2. Qué passèc?	Se produsic un accident de transit ena carretèra N-630, en tèrme de Prats. Un Peugeot 206 esguiltèc pera aigua que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja queiguda pendent era tarde, tustèc tamb era barana der aute costat de carretèra e se caplheuèc totaument.
3. Com passèc?	Ena pèira que i auie ena cauçada, pr'amor dera ploja.
4. Quan passèc?	A l'usuari de l'ordinador i a l'usuari de l'ordinador
5. A on passèc?	Ena carretèra N-630

h Comitè de Representants Permanents decidic ager en
 ussèlles portar ar excomissari europèu de
 lecomunicacions, er aleman Martin Bangemann, deuant deth
 ibunau Europèu de Justícia pr'amor que considère qu'aurie
 auer refusat era aufèrta de Telefónica.

	Responses
A qui passe?	Elh comite
Qué li passe?	lo portar ar excomissari europèu de Telecomunicacions, er aleman Martin Bangemann
Quan passe?	ayer
A on passe?	En Brussèlles
Per qué passe?	

EXERCICI 14

Lieg prumèr eth tèxte; dempús escriu es paraules que i manque. Non i as de méter sonque ua paraula en cada espaci:

En un.....~~tot~~.....fòrça polit i viuie ua princessa qu'auie fòrça flors e audèths en sòn.....~~d'armonia~~... Entremiei de toti eri subergessie ua.....~~rosa~~.....cardalina que.....~~rosa~~.....tostemp tamb ua.....~~armonia~~.....armonia. Un bèth dia era princesa la volec.....~~ath~~.....ath laguens d'ua.....~~d'aur~~.....d'aur entà que solet.....~~entada~~.....entada era e la.....~~pes~~.....pes maitins. Mès.....~~d'aqueth~~.....d'aqueth dia que la.....~~ath~~.....ath laguens dera.....~~er~~....., er audèth demorèc carat.

Aué en estudi non auem hèt.....~~en~~.....en.....eth dia. Com qu'ère eth.....~~dia~~.....dia abantes des vacances, mos an deishat.....~~en~~.....en pati e auem organizat.....~~de~~.....de léser molt divertides.....~~en~~.....enquia darrèra ora deth maitin. En auer.....~~a~~.....a, a prumèra ora dera.....~~volíem~~.....volíem gèsser d'excursion;.....~~com~~.....com que hège mau.....~~mos~~.....mos a calut.....~~laguens~~.....laguens e dempús mos an deishar.....~~tà~~.....tà casa mès.....~~qu'es~~.....qu'es auti dies.

ERCICI 15

Escriuer eth contrari des mots entre parentèsis:

- Era lausetà apareishec *tard*.....(tardua)
Un mardan de lan *blanca*....(nera)
An *enlòrdit*.....(enlordit) de plastics tot eth prat
Plantaratz.....(Plantaratz) es arbes
Aquestes causes *vièlhes*.....(vièlhes)

Escriuer un sinonim des mots entre parentèsis:

- Era nhèu(campèc) enes montanhes.
Se mingèc un tròç de *pernilh*..... (pernilh).
Ei ua hemna molt *leca*.....(leca).
As de(causir) eth mès bon.
Queigec un *laueg*.....(laueg) terrible.
Joan volie.....(escandir) era lum.

Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

Autrejar ua causa vò díder:

- a. dar ua causa.
- b. préner ua causa.
- c. comunicar quauquarren.
- d. pèrder quauquarren.

Un camin arribent ei un camin:

- a. per a on arribam mès lèu.
- b. que non arribe jamès enlòc.
- c. que hè pujada.
- d. aisit.

Ua val sarrada ei:

- a. ua val longa.
- b. ua val a on non podem pas entrar.
- c. ua val d'a non podem pas gèsser.
- d. ua val prohonda e escura.

Parar era man ei:

- a. arturar a quauquarrés.
- b. evitar que passe quauquarren.
- c. demanar ajuda.
- d. demorar beneficis sense trabalhar.

Mèrca damb ua crotz era respòsta corrècta:

Se digui que *cerque* era net enes aramaris digui:

- a. que s'enganhe.
- b. que non ei jamès cossent.
- c. que s'amague.
- d. que non a armari en casa.

2. Se digui qu'un lòc ei *plen com un ueu* voi díder:

- a. qu'ei un lòc petit.
- b. qu'ei un espaci esferic.
- c. que i a molta gent.
- d. que i a garies.

3. Se digui qu'ua persona *me hole eth cap* voi díder:

- a. que me cansi d'escotà-la
- b. que parle molt fòrt.
- c. que vòle.
- d. que tostemp i parli per telefon.

EXERCICI 16. PRODUCCION D'UN TÈXTE

Escriu un tèxte sus ua des opcions que seguissen:

1. Ua letra as pompièrs entà dà-les es gràcies per auer amortat l'huec en bòsc.

2. Ua letra a un amic entà didé-li qu'è lejut un libre de contes que m'a agradat molt e proposà-li que lo liege.

3. Ua letra a un cosin mèn que viu en Tarragona entà didé-li que an agradat molt es vacances qu'è passat aquíu aquest darrèr estiu e convidà-lo a vier tara Val d'Aran.

Quina opcion as causit? 2

Abans d'escriuer pòs organizar es idèes en aquesta plana.

Escriu eth tèxte ena plana que seguís.

Bon dia Pompeies:.....
Vos maní aquesta letra enta que sepatz que.....
auetz eth un trebalh que degu ac aueze eth.....
segu que non s'aretz de que parli: à.....
Parli de eth huc que aue en bon.....
E es unicos que lo an amontat auetz.....
estat rosati sabetz perque lo say?.....
So estave fasejan e derepen essalles.....
us gites e ac cap de va estema.....
vi ua humareda que i aue en ceu.....
e go vaiga correns e vi molta aigua.....
peth tera e un simbau mes adavant.....
vi eth huc e a rosati ~~apropen~~.....
amuntant. Per aso voshe escrit aquesta.....
letra enta que vos sentats molt.....
ven per aue amontat aquest breu que.....
i aue.....
Encara non s'amaix queir so metat.....
so Laura ua mainada de 11 ans.....
E vos volia.....
felicitar.....

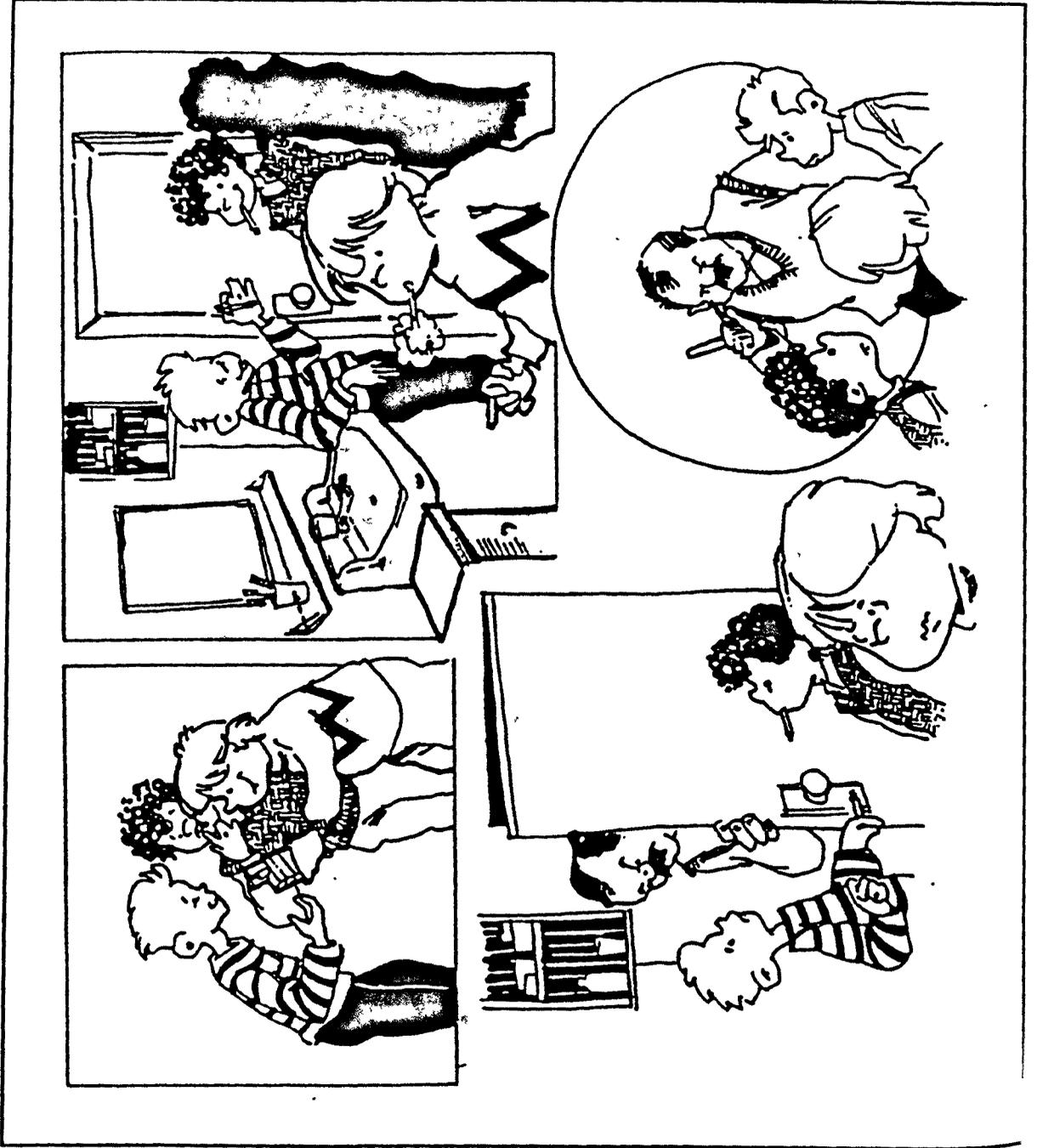
Ara revisa çò qu'as escrit e se penses qu'ac as de cambiar, ac pòs hèr.

PROVES ORALS

Cicle Superior

(L.A.)

1

EXERCICI 18

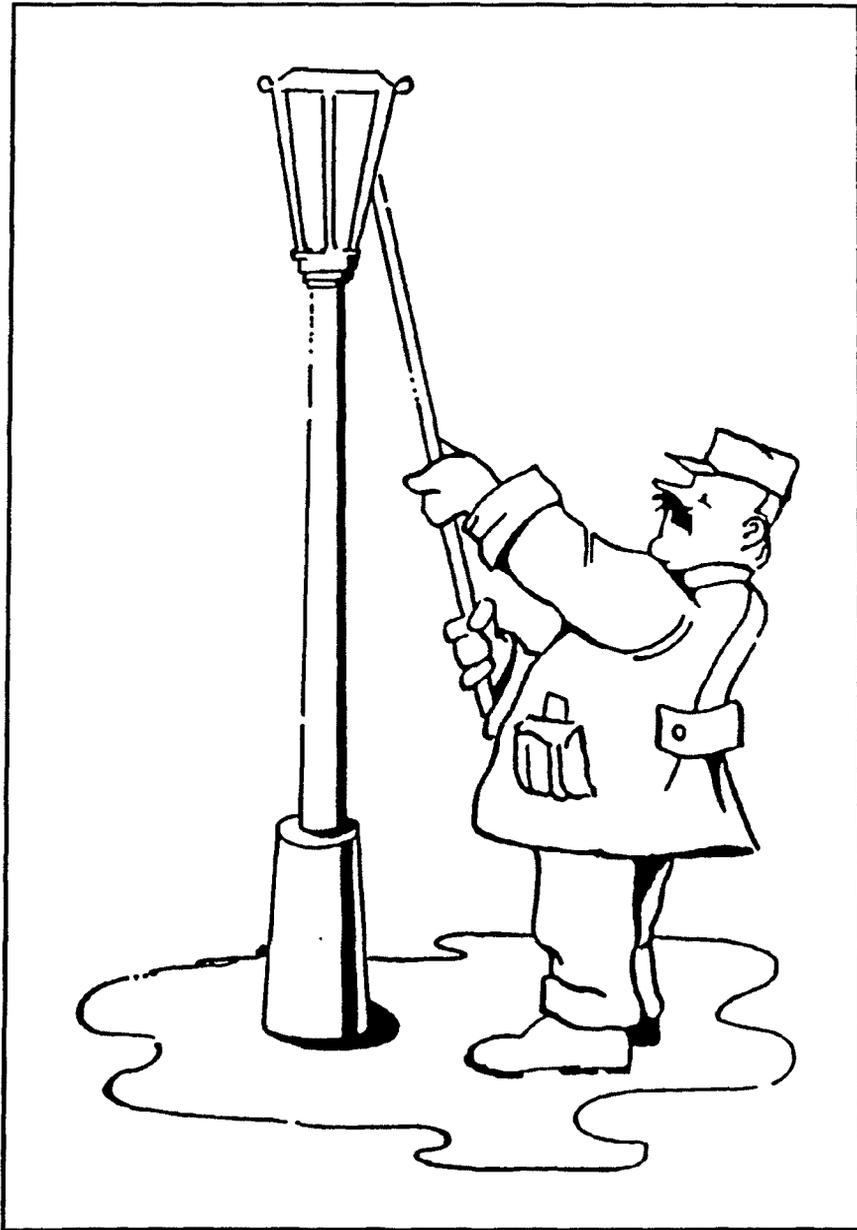
PROVA ORAL

de la

LLENGUA ARANESA

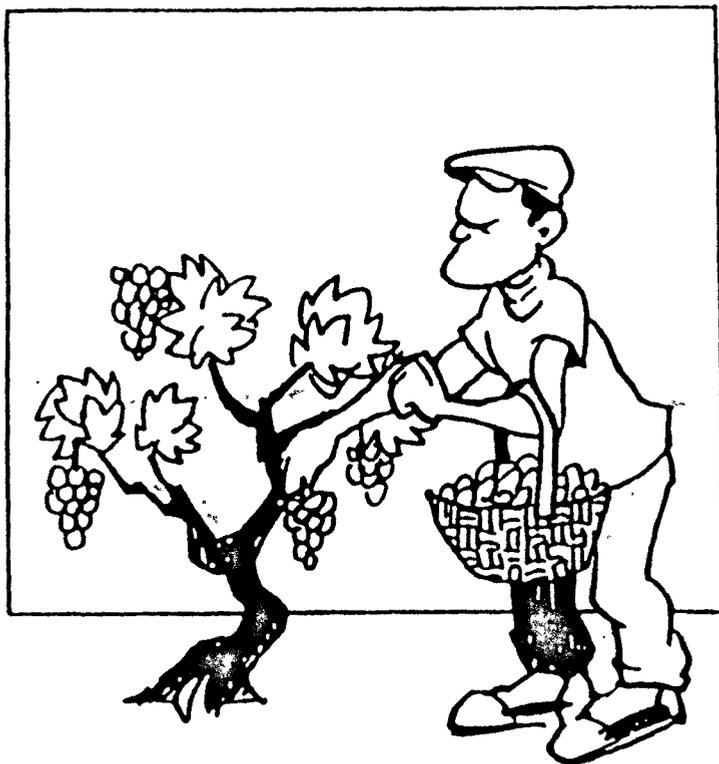
Cicle superior

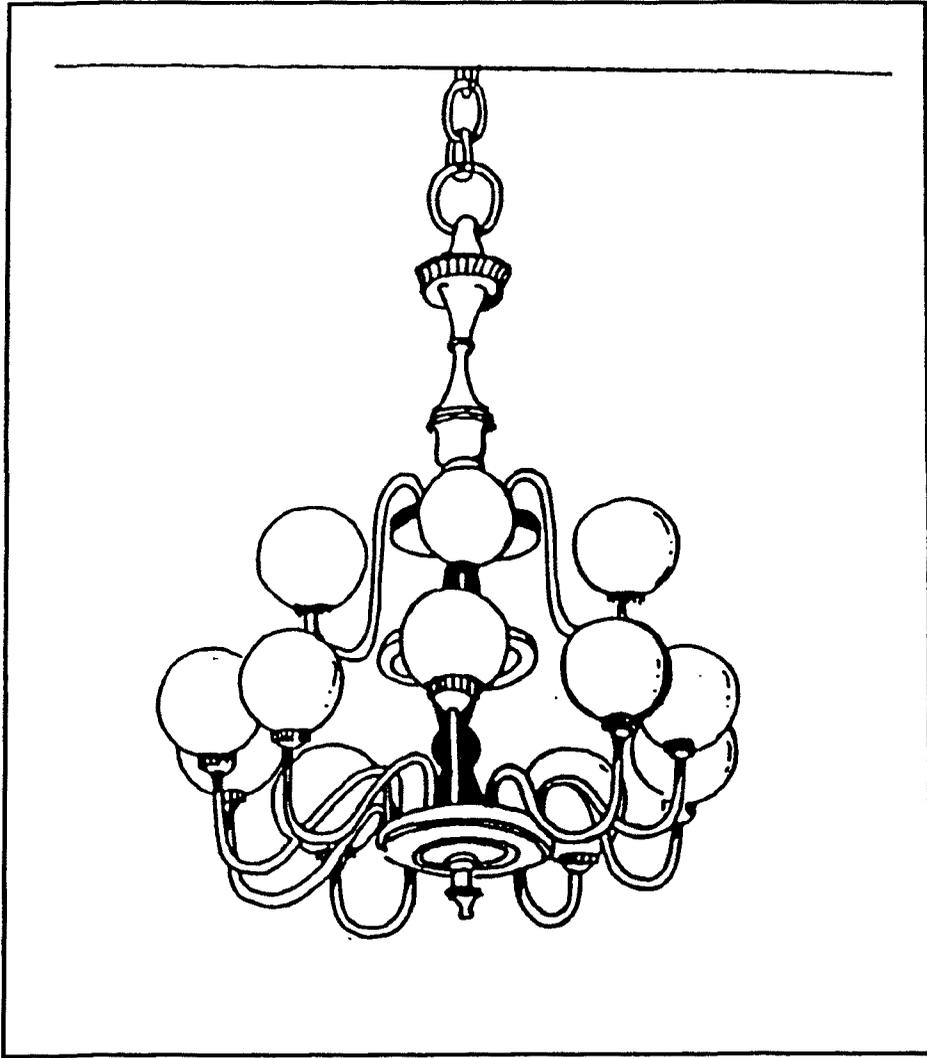

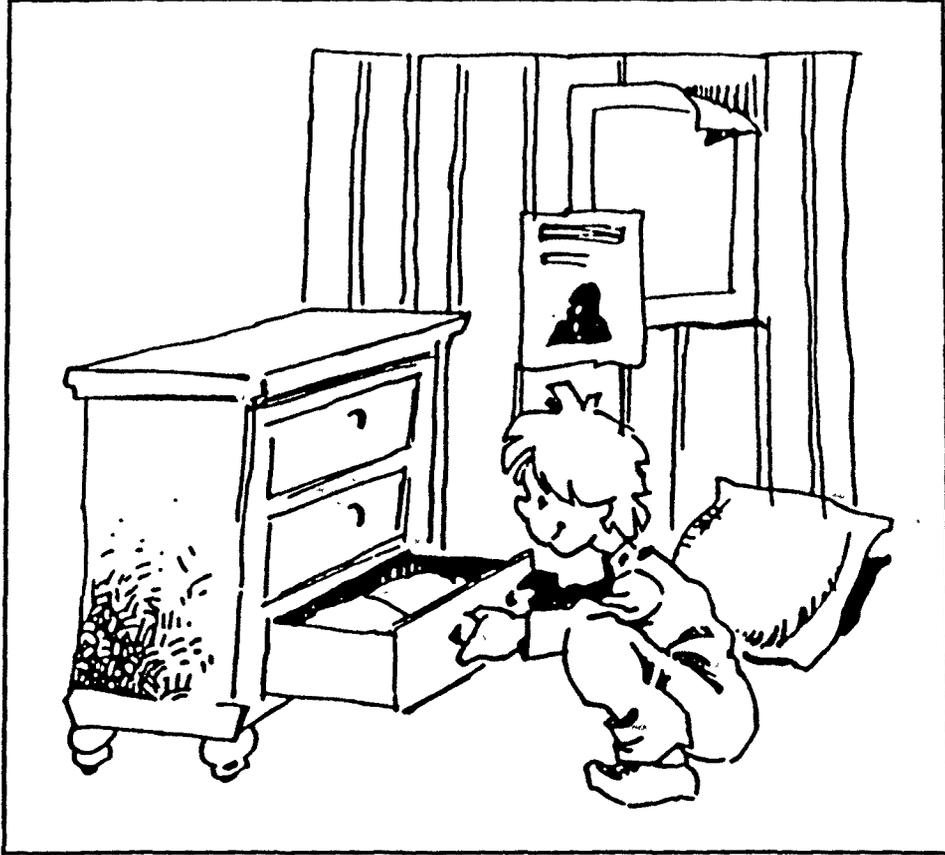

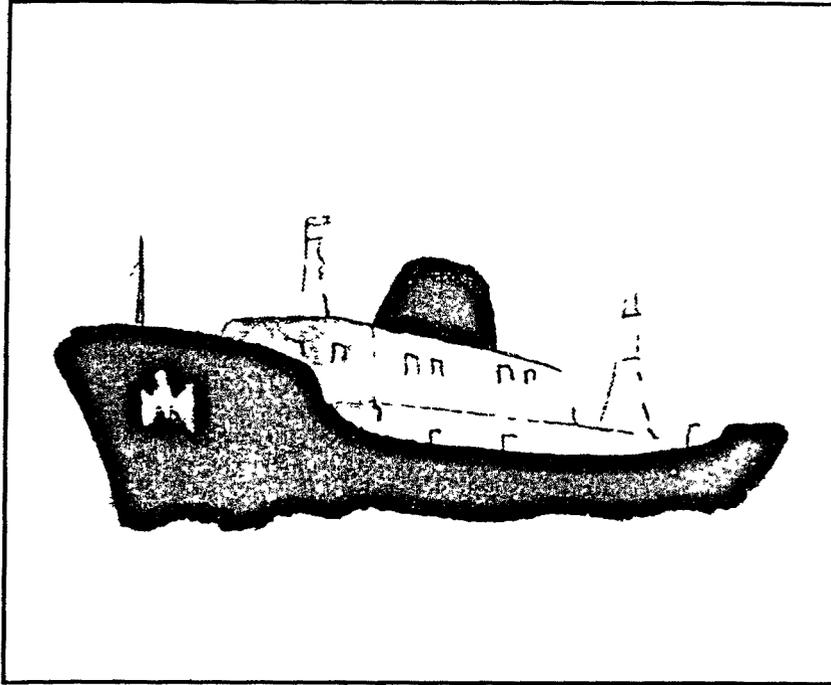

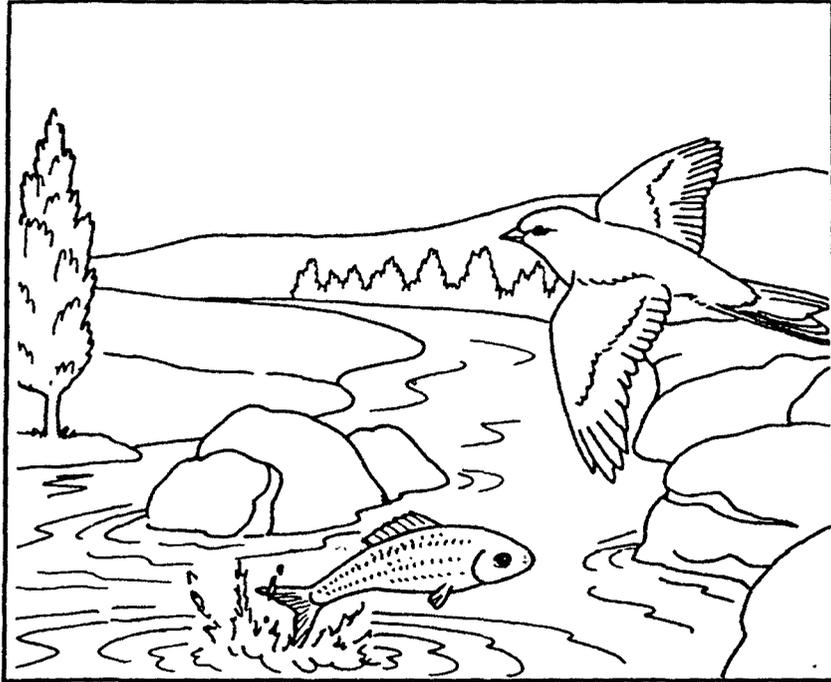

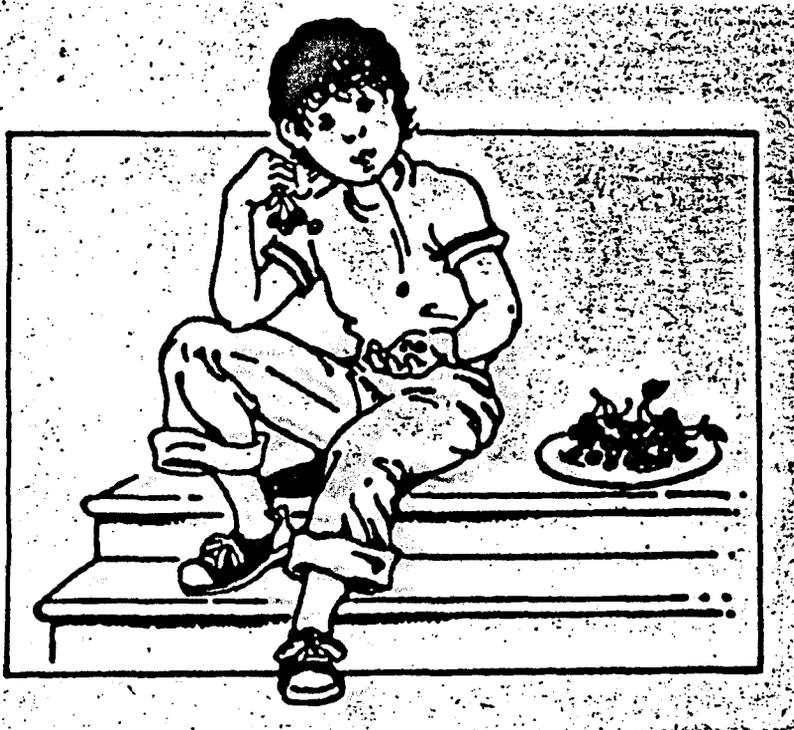

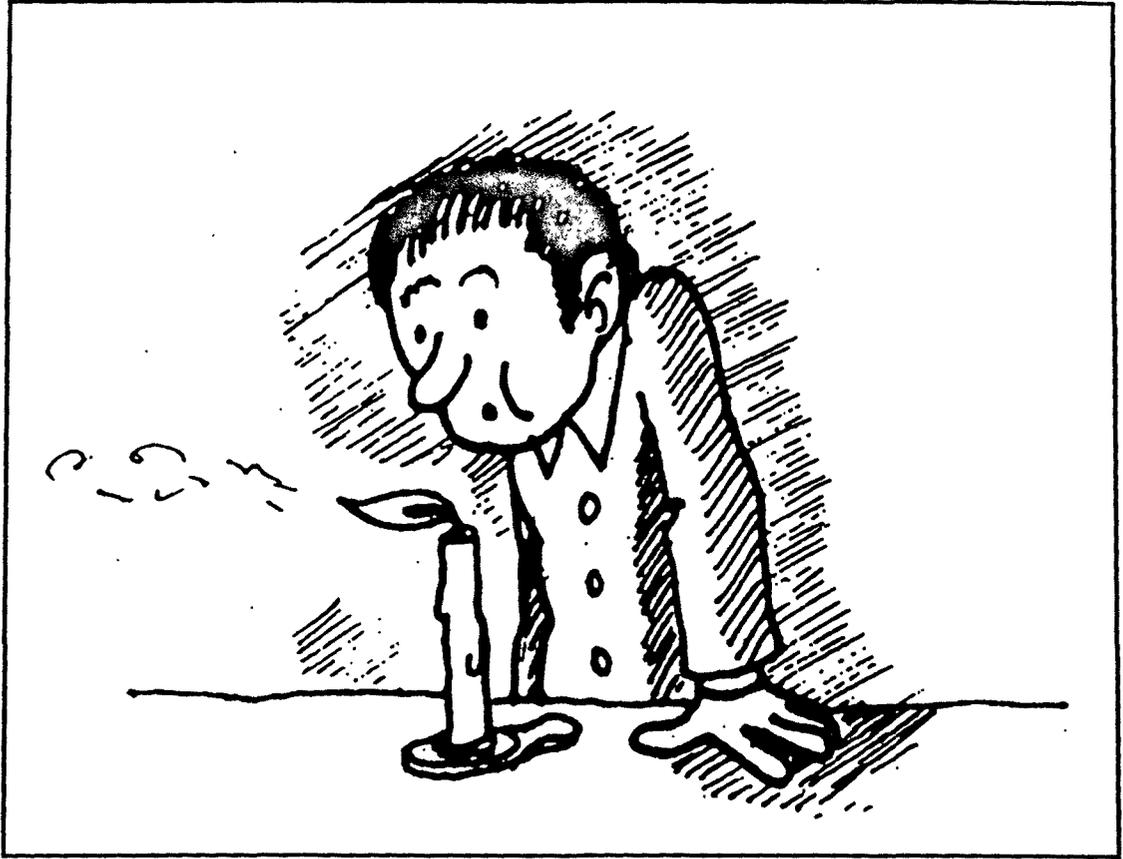

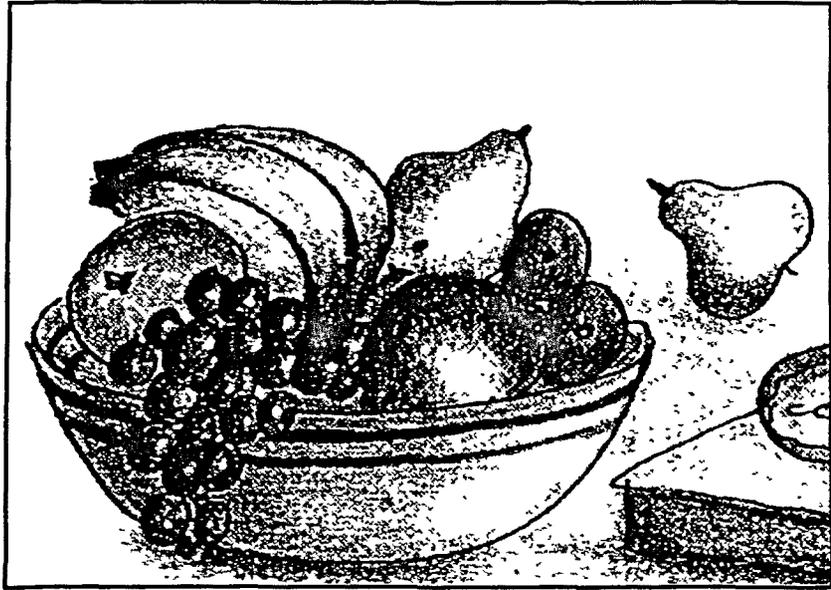

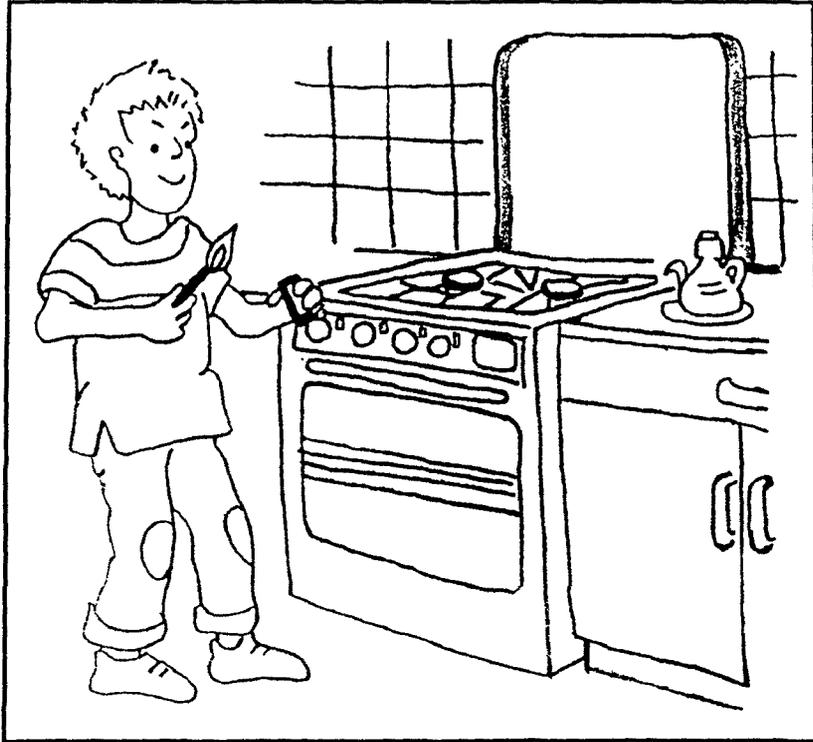

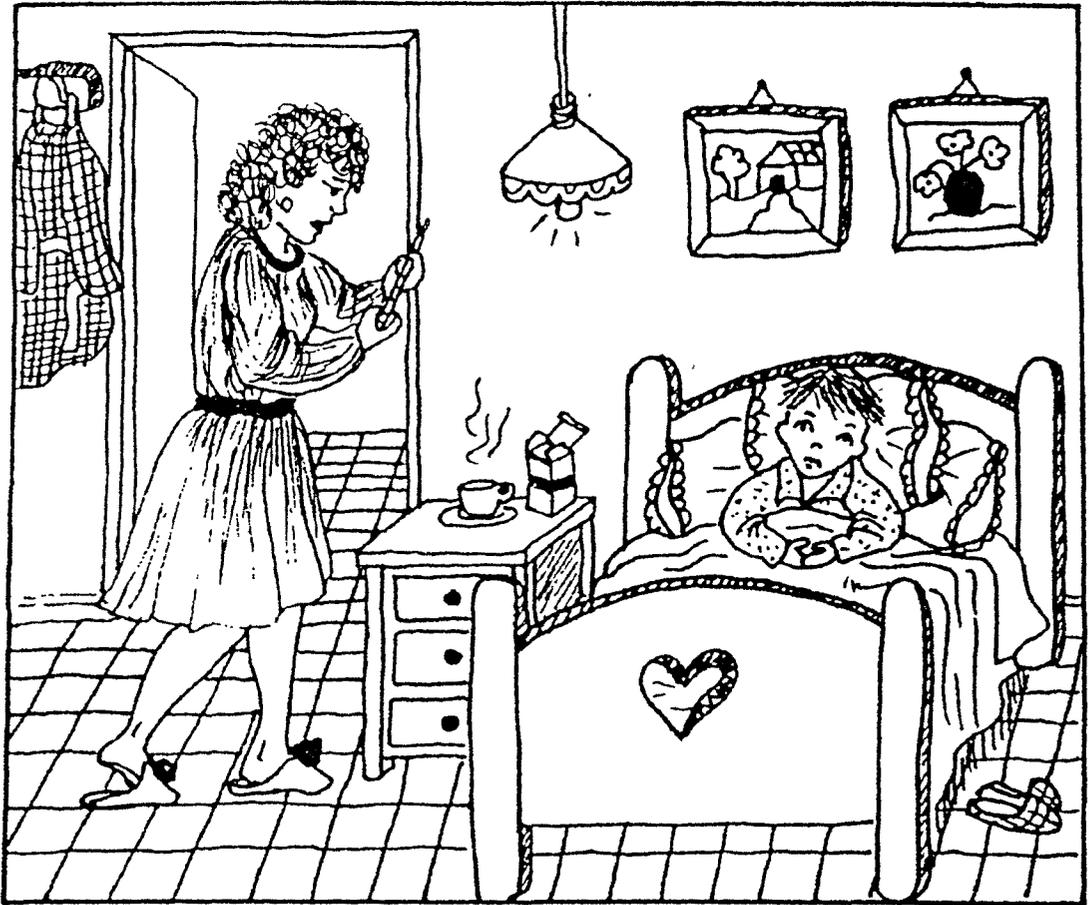

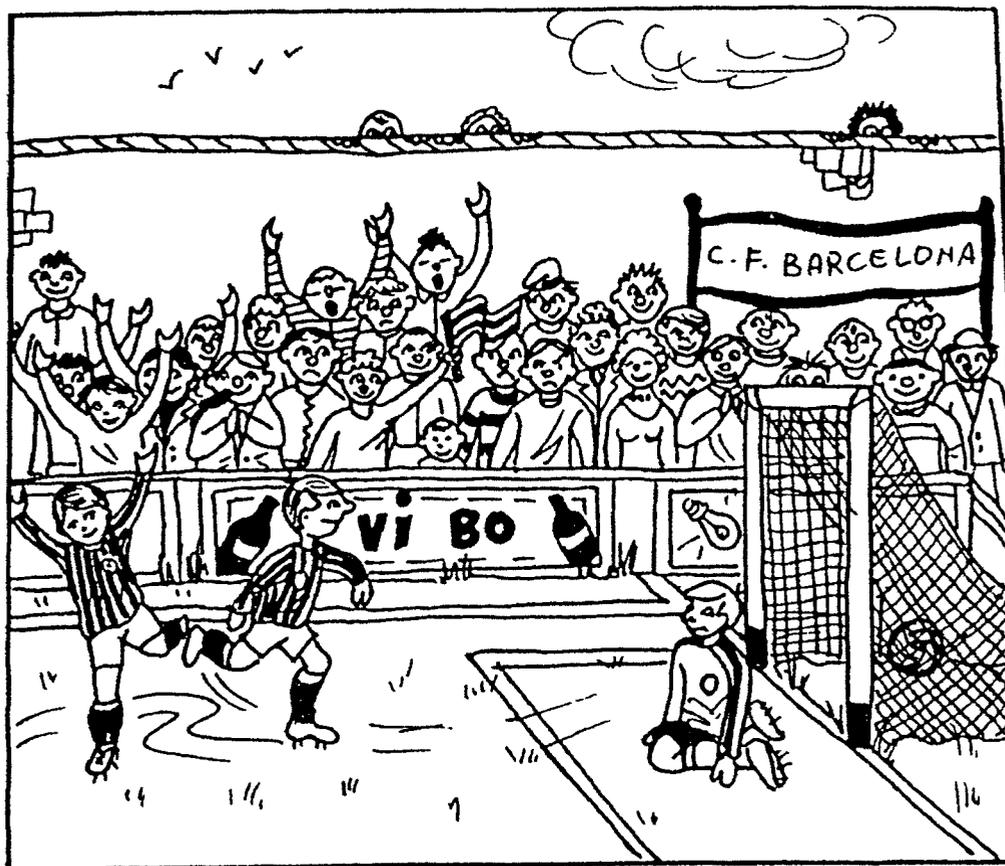

EXERCICI 19

EXERCICI 19

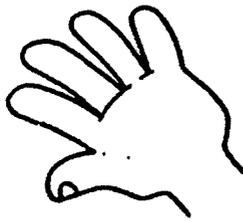
1

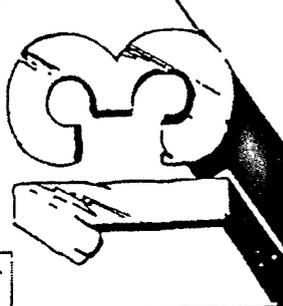
2

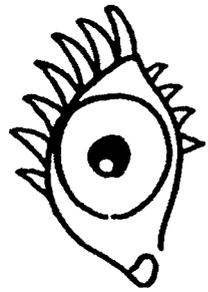
3

4

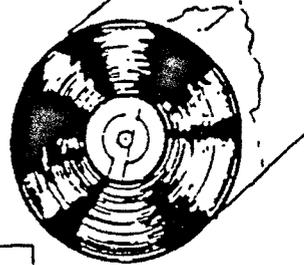
5

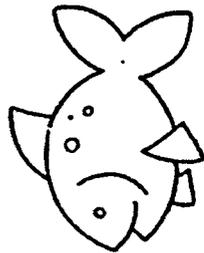
6

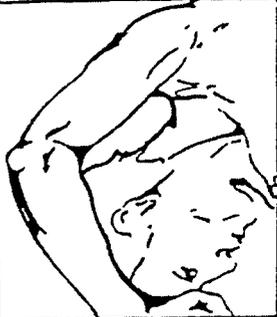
7

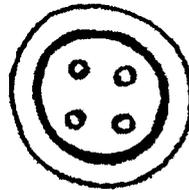
8

9

11

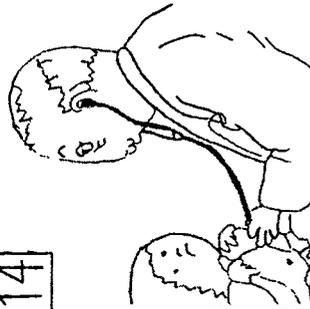
12

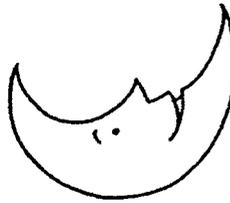
13

14

15

16

17

Un bon dia, hè dejà fòrça ans, Conilh se presentèc en castèth deth rei.

Tant e tant insistic, qu'eth rei non auec mès remèdi que recebé-lo.

-Qué vòs? -demanèc eth monarca.

-Vengui a demanà-vos, majestat, que me hescatz créisher. Ne sò hart, d'èster petit! -cridèc eth conilh tot seriós.

-Pensa que i a animaus mès petits que tu -comentèc eth rei.

-Aquerò tà jo non ei un consolament. Voi èster mès gran.

-Ben -responèc eth lion sense hè-se'n, per que ère acostumat a que li demanèssen causes mès extravagantes-. Mès as d'auer en compde qu'es animaus grani, ath delà d'èster adrets, auer fòrça e caractèr, an d'auer ingèni.

-Qué ei tot aquest rabatge e sarrabastalha?

-Ven eth circ!

-Elefants pes carrèrs, monards que van ensús e enjós, quina pòur. ò! e leons! Me'n vau entà casa.

-Ja ei aciu eth circ. Vietz, aué peth ser, senhors e dames. Veiratz trapezistes e equilibristes, pantres e nanos, leons e elefants e monards.

Vietz a veir eth mage Zip-Zop que hè desaparéisher dus conilhons e hè paréisher dètz palomes.

Vietz e non vos ac pensetz. Vos i demoram.

-Papa, i anaram?

-Tiò, semble ua causa interessanta, açò deth circ.

